

A Belügyminisztérium elektronikus hírlevele az önkormányzati tisztviselők számára

Önkormányzati

Hírlevél

2015. évi 10. szám

Önkormányzati Hírlevél

Tartalomjegyzék

JOGSZABÁLYFIGYELŐ.....	2
<i>Hazai jogszabályváltozások.....</i>	<i>2</i>
JOGÉRTELMEZÉS ÉS JOGALKALMAZÁS	6
Alapvető Jogok Biztosának Jelentése.....	6
<i>Az alapvető jogok biztosának jelentése a helyi adókról</i>	<i>6</i>
JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK.....	21
<i>Ismertető egyes informatikai fejlesztésekről.....</i>	<i>21</i>
<i>Működik a közfoglalkoztatási portál.....</i>	<i>29</i>
A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK PÁLYÁZATI LEHETŐSÉGEI.....	30
<i>Decemberben kezdhetik a szociális tüzelőanyag-pályázaton nyertes önkormányzatok a kiszállításokat</i>	<i>30</i>
SZERKESZTŐI ROVAT	31
<i>Tájékoztató az Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szakról. 31</i>	
<i>Workshop a helyi szintű részvételi demokrácia támogatásáért</i>	<i>34</i>

JOGSZABÁLYFIGYELŐ

Hazai jogszabályváltozások

BELÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 41/2015. (VII. 15.) BM rendelet az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott technológiai biztonsági, valamint a biztonságos információs eszközökre, termékekre, továbbá a biztonsági osztályba és biztonsági szintbe sorolásra vonatkozó követelményekről

A módosítás lényege: Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott szervezet az elektronikus információs e rendelet előírásai szerint biztonsági osztályba.

Hatálybalépés: 2015. július 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 103. szám](#), 17700. o. (2015. július 15.)

A jogszabály száma és címe: 42/2015. (VII. 15.) BM rendelet az elektronikus információbiztonságról szóló törvény hatálya alá tartozó egyes szervezetek hatósági nyilvántartásba vételének rendjéről

A módosítás lényege: Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerrel rendelkező szervezet elektronikus információs rendszereinek a biztonsági osztályokba való sorolása.

Hatálybalépés: 2015. július 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 103. szám](#), 17751. o. (2015. július 15.)

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXI. törvény az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény és a közfoglalkoztatással összefüggő egyes törvények módosításáról

A módosítás lényege: Az önkormányzati hivatal és a megyei és fővárosi kormányhivatal anyakönyvi ügyek intézésével megbízott köztisztviselőjének feladatai többek között házasság, névváltoztatás, örökbefogadás valamint halál esetén.

Hatálybalépés: 2015. július 13. és augusztus 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 100. szám](#), 17307. o. (2015. július 8.)

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXII. törvény a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény módosításáról

A módosítás lényege: Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint, ha a foglalkoztatni kívánó munkáltató a munkaerőigényét a településnek a polgármesterénél jelenti be, akkor a polgármesternek a bejelentést követően értesítenie kell a járási foglalkoztatási szervet a munkaerőigényről.

Hatálybalépés: 2015. július 13.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 100. szám](#), 17420. o. (2015. július 8.)

A jogszabály száma és címe: 185/2015. (VII. 13.) Korm. rendelet a kormányzati eseménykezelő központ és az eseménykezelő központok feladat- és hatásköréről, valamint a biztonsági események kezelésének, a biztonsági események műszaki vizsgálatának és a sérülékenységvizsgálat lefolytatásának szabályairól

A módosítás lényege: Az önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény 19. §-a kormányzati eseménykezelő központként a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatot nevesíti.

Hatálybalépés: 2015. július 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 102. szám](#), 17632. o. (2015. július 13.)

A jogszabály száma és címe: 43/2015. (VII. 15.) BM rendelet az anyakönyvezési feladatok ellátásának részletes szabályairól szóló 32/2014. (V. 19.) KIM rendelet módosításáról

A módosítás lényege: A rendelet módosítja az anyakönyvi eljárásról szóló törvény végrehajtására kiadott 32/2014. (V. 19.) KIM rendelet előírásait.

Hatálybalépés: 2015. augusztus 1.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 103. szám](#), 17752. o. (2015. július 15.)

EGÉSZSÉGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXXIII. törvény az egészségügyi alapellátásról

A módosítás lényege: A települési önkormányzat gondoskodik a háziorvosi, a fogorvosi és egyéb alapellátásokról. A települési önkormányzat képviselő-testülete rendeletben megállapítja az egészségügyi alapellátások körzeteit.

Hatálybalépés: 2015. augusztus 1.- 2016. január 1. szakaszosan

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 102. szám](#), 17507. o. (2015. július 13.)

IGAZSÁGÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXXXVIII. törvény az elektronikus hírközlési szolgáltatások és infrastruktúra fejlesztésének, kiépítésének ösztönzéséről, a jogszabályi háttér akadálymentesítéséről szóló törvénymódosításokról

A jogszabály lényege: A szerződés megkötése előtt a települési önkormányzat képviselő-testülete dönt a cél megvalósítója által készített telepítési tanulmánytervről.

Hatálybalépés: 2015. július 16.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 102. szám](#), 17623. o. (2015. július 13.)

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXXIX. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, továbbá egyes más törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A törvény értelmében a közérdekű adat megismerésére irányuló igénynek az adatot kezelő közfeladatot ellátó szerv az igény beérkezését követően legfeljebb 15 napon belül eleget tesz. Abban az esetben, amelyben az azonos igénylő által egy éven belül benyújtott, azonos adatkörre irányuló adatigénnyelssel megegyezik, és az adatokban változás nem történt, vagy az igénylő nem adja meg nevét illetve elérhetőségét, akkor a közfeladatot ellátó szerv nem köteles teljesíteni a benyújtott igényt.

Hatálybalépés: 2015. július 16. és más időpontok	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2015. évi 102. szám , 17540. o. (2015. július 13.)
---	--

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXXX. törvény az e-kártya megvalósításához szükséges egyes törvények, valamint az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény módosításáról

A jogszabály lényege: A törvény módosítja – többek között - a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvényt, melyben a települési önkormányzat jegyzője számára állapít meg feladatokat.

Hatálybalépés: 2015. július 16. és más időpontok	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2015. évi 102. szám , 17547. o. (2015. július 13.)
---	--

A jogszabály száma és címe: 37/2015. (VIII. 12.) MvM rendelet a területi számjelrendszerről szóló 31/2011. (X. 24.) KIM rendelet módosításáról

A jogszabály lényege: A települések területi számjele a rendelet értelmében két részből áll: a településazonosító törzsszámból és csoportképző ismérvek kódjaiból, melyeket a jogszabály részletesen ismertet. A rendelet melléklete tartalmazza településekre lebontva a területi számjeleket.

Hatálybalépés: 2015. augusztus 15.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2015. évi 116. szám , 18708. o. (2015. augusztus 12.)
---	---

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS VÍZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXX. törvény egyes vízgazdálkodási és tűzvédelmi tárgyú, illetve közszolgáltatás ellátásával összefüggő törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A települési önkormányzat feladata a település belterületén a csapadékvízzel történő gazdálkodás.

Hatálybalépés: 2015. július 16. és 2016. január 1.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2015. évi 100. szám , 17448. o. (2015. július 8.)
---	---

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXIX. törvény a víziközmű-szolgáltatással összefüggő egyes törvények módosításáról

A jogszabály lényege: Ha a víziközmű-fejlesztést az önkormányzatok társulása, illetve azok társulása konzorciumi megállapodás keretében végzi, akkor a víziközmű az üzembe helyezésének napjával az ellátásért felelős tulajdonába kerül.

Hatálybalépés: 2015. július 24.	Magyar Közlönyben való megjelenés: 2015. évi 100. szám , 17434. o. (2015. július 8.)
--	---

KÖZLEKEDÉSI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CIII. törvény a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény, valamint az ezzel összefüggő törvények módosításáról

A módosítás lényege: A települési önkormányzatok önként vállalt feladatai lehetnek többek között az országos és a térségi vasúti közlekedéssel, kapcsolatos és a fejlett információs és kommunikációs technológiák alkalmazására alapozott koncepciók készítése, az önkormányzat

tulajdonában lévő vasúti pályák fejlesztése, működtetése, valamint a városi és helyi vasúti társaságok alapítása.

Hatálybalépés: 2015. július 18.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 97. szám](#), 17035. o. (2015. július 3.)

A jogszabály száma és címe: 176/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet a személygépkocsival díj ellenében végzett közúti személyszállításról

A módosítás lényege: Tevékenységi engedélyt a közlekedési hatóság annak a vállalkozásnak ad, amelyik a helyi önkormányzat (a fővárosban a fővárosi önkormányzat) rendeletében meghatározott feltételeknek megfelel.

Hatálybalépés: 2015. augusztus 7.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 99. szám](#), 17234. o. (2015. július 7.)

PÉNZÜGYI ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 175/2015. (VII. 7.) Korm. rendelet egyes kormányrendeleteknek a Magyarország 2016. évi központi költségvetésének megalapozásával összefüggő módosításáról

A jogszabály lényege: A Korm. rendelet a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, a társulás, a térségi fejlesztési tanács és az általuk irányított költségvetési szerv elemi költségvetésének jóváhagyásáról rendelkezik. Az önkormányzat a költségvetési rendelettervezetről harminc napon belül adatot kell szolgáltatson a Kincstár által működtetett adatszolgáltató rendszerbe. A rendelet értelmében hatályát veszti a helyi önkormányzatok címzett és céltámogatása felhasználásának részletes szabályairól szóló 19/2005. (II. 11.) Korm. rendelet.

Hatálybalépés: 2015. július 8.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 99. szám](#), 17213. o. (2015. július 7.)

A jogszabály száma és címe: 2015. évi C. törvény Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről

A jogszabály lényege: A törvény szerint felsorolja azokat a bevételeket, amelyek a települési önkormányzatot illetik meg (többek között a gépjárműadó, a termőföld bérbeadásából származó jövedelem utáni személyi jövedelemadó, környezetvédelmi bírság, közlekedési szabályszegésekből származó jövedelem).

Hatálybalépés: 2015. július 4.

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 97. szám](#), 16827. o. (2015. július 3.)

SZOCIÁLIS ÁGAZAT

A jogszabály száma és címe: 2015. évi CXXXIII. törvény egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról

A jogszabály lényege: A törvény módosítja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényt a házi segítségnyújtás, személyi gondozás, családsegítés tekintetében. Emellett módosul a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény is, a család- és gyermekjóléti szolgálatra vonatkozó előírásokkal.

Hatálybalépés: 2015. augusztus 1. és más időpontok

Magyar Közlönyben való megjelenés:
[2015. évi 102. szám](#), 17604. o. (2015. július 13.)

Határidős feladat: A települési önkormányzat 2015. október 31-éig felülvizsgálja a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának módját, szervezeti kereteit és az e feladatok biztosítására kötött ellátási szerződést.

Határidő: 2015. október 31.

Gyakoriság: eseti

Határidős feladat: A települési önkormányzat 2015. november 30-áig dönt a családsegítés, illetve a gyermekjóléti szolgáltatási feladatok ellátásának a 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezéseknek megfelelő biztosítása módjáról.

Határidő: 2015. november 30.

Gyakoriság: eseti

Lezárva: 2015. augusztus 31.

Összeállította: Belügyminisztérium, Önkormányzati Módszertani Főosztály

Jogértelmezés és jogalkalmazás

Alapvető Jogok Biztosának Jelentése

Az alapvető jogok biztosának jelentése a helyi adókról

(Jelentés az AJB-5858/2014. számú ügyben)

Az eljárás megindítása – Több panaszbeadvány érkezett Hivatalomhoz, amelyekben a beadványozók különböző helyi önkormányzatok adórendeleteivel, az önkormányzati adóhatóságok adókivetési eljárásával valamint a vagyoni típusú helyi adók mértékével kapcsolatban fejtették ki aggályaikat. A panaszosok alapvetően azt sérelmezték, hogy egy nagyobb alapterületű, ugyanakkor nagy értékűnek egyáltalán nem tekinthető, vagy használhatatlan állapotú ingatlan után igen jelentős építményadót illetve telekadót vetnek ki az önkormányzati adóhatóságok. A panaszosok előadták továbbá, hogy a helyi önkormányzatok által megállapított, az ingatlan alapterülete alapján kiszámított vagyoni típusú helyi adók mértéke sok esetben nem áll arányban a vagyontárgy, az ingatlan értékével.

Volt olyan panaszos, aki egy Budapest XII. kerületében lévő (használatatlan állapotban lévő, működési engedéllyel nem rendelkező) 188 m² alapterületű pincére kivetett több mint 320 ezer Ft-os tárgyévi adóterhet kifogásolta. Egy másik panaszos előadta, hogy Budapest X. kerületében levő 15 ezer m² alapterületű ingatlanán – 4 ezer m² épületben – bútorgalmazási és -raktározási tevékenységet végez, azonban bevétele évek óta csekély, és az évi 9 millió Ft-ot adókötelezettség pedig működését ellehetetleníti. A Hivatalomhoz érkező panaszok között volt olyan is, amelyik egy Pest megyei települési önkormányzat adóhatározatát kifogásolta, amely szerint a tulajdonában lévő, de a közforgalom számára nyitva álló magánút után több mint évi 600 ezer Ft adókötelezettséget vetett ki. E panaszok és több más beadvány alapján az önkormányzati adóhatóságok kifogásolt adókivetési gyakorlata valamint a vagyoni típusú helyi adók értékarányossága kapcsán felmerült a közteherviseléshez a teherbíró képesség alapján történő arányos hozzájárulás követelményével összefüggő visszásság, illetve közvetlen veszélyének a gyanúja. Erre tekintettel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (Ajbt.) 20. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam. Vizsgálatom során áttekintettem az önkormányzati adóhatóságok helyi adóztatással kapcsolatos gyakorlata és a vonatkozó központi szabályozás

viszonyát, tájékoztatást kértem a vizsgálattal érintett önkormányzati adóhatóságoktól valamint az ügyekben érintett fővárosi és megyei kormányhivataloktól, végezetül pedig e vizsgálathoz szorosan kapcsolódó ügyekben folytatott levélváltás során megismertem az aktuális jogalkotói álláspontot is. Az önkormányzati adóhatóság helyi adóztatással kapcsolatos gyakorlatát a vizsgálaton felül szakmai konferencia is tárgyalta.

A vizsgálat általános szempontrendszere – A helyi önkormányzás lényege, hogy a helyi közösség önálló felelősséggel szabályozhatja valamennyi ügyét a jogszabályi keretek között. Éppen ezért a pénzügyi önállóság az önzorgatási jog szerves részét képezi, tartalmát tekintve az önálló költségvetési gazdálkodás, a bevételek és a kiadások feletti önálló rendelkezési jog alkotja. Mindezekre tekintettel az önkormányzatok működésének egyik meghatározó feltétele, hogy megfelelő vagyonnal rendelkezzenek feladataik ellátásához. Korábban a helyi adók az önkormányzat bevételei között pusztán kiegészítő szerepet töltek be, mára azonban a helyi adók egyre nagyobb arányt képviselnek az önkormányzati bevételek között; az önkormányzati finanszírozási rendszer legfőbb forrása ugyanis a helyi adóztatásból származik.

Megfigyelhető, hogy a helyi adóbevételek iránti igény egyre inkább fokozódik, melyet jelez egyrészt az a körülmény, hogy egyre több önkormányzat alkalmazza az egyes helyi adók vonatkozásában a maximális, vagy ahhoz közeli adómértéket, másrészt az, hogy a pénzügyi önállóság teljesebbé tétele érdekében 2015. január 1. napján a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1/A. §-a bővítette az önkormányzati adóztatás mozgásterét azzal, hogy lényegében bármilyen adótárgyra települési adót vethetnek ki.

A helyi adóztatás területén mindinkább a fiskális funkció kerül előtérbe, elveszítve a közterhekhez való hozzájárulás funkcióját, vagyis a szolgáltató jelleget. A helyi adók kivetése mindig is egyfajta lehetőség – és nem pedig kötelezettség – volt az önkormányzat kezében, ugyanakkor az önkormányzatok gazdálkodási önállóságának, önfinanszírozó képességének megteremtése érdekében bizonyos értelemben mára már inkább kényszerré vált a bevezetésük. Egyre több önkormányzat mutat „hajlandóságot” az egyes helyi adók mértékének növelésére annak érdekében, hogy feladatai ellátására megfelelő forrást tudjon biztosítani. E tendenciát a jövőben feltehetően tovább fokozza majd az a körülmény is, hogy egyre több önkormányzat gazdálkodásával összefüggésben jelentkezik forráshiány, illetve a forráshiány mértékének fokozódása. Éppen ezért ombudsmanként nagy hangsúlyt fordítok arra, hogy helyi adóztatás gyakorlati alkalmazása ne legyen parttalan, kiszámíthatatlan, mely feladatommal összefüggésben a következőkre kívánom felhívni a figyelmet.

Önkormányzati rendeletek vizsgálata – Az önkormányzati rendeletek vizsgálata során kiemelt szempont, hogy az Alaptörvényből levezethető garanciáknak közvetlenül is érvényesülniük kell, nem csupán a rendelet megalkotására felhatalmazást adó törvényi szabályoknak. Az egyik ilyen, a közteherviselés alkotmányi rendelkezéséből levezethető garancia az arányosság követelménye, ami nem jelenti azt, hogy kizárólag értékalapú adóztatásra kerülhet sor, azt viszont igen, hogy az adó mértéke nem lehet kirívóan aránytalan. Alapvető jogok biztosaként széles vizsgálati és kezdeményezési jog illet meg az önkormányzatok helyi adó rendeleteinek vonatkozásában (is), azonban ügydöntő, hatósági jellegű hatásköröm nincs. Az ombudsmani intézmény jellegéből következik, hogy intézkedései közvetett jellegűek; közvetlenül nem orvosolhatom az egyes helyi adórendeletek kapcsán feltárt visszasságokat, hanem kezdeményezhetem a jogalkalmazó, felügyeleti vagy éppen a jogalkotó szerv eljárását, továbbá az Ajbt. 2013. január 1-jétől az intézkedések között rendelkezik arról, hogy ha az alapvető jogok biztosa a vizsgálata során észleli, hogy az alapvető jogokkal kapcsolatos visszasságot az önkormányzati rendelet más jogszabályba

ütközése okozza, kezdeményezheti a Kúriánál az önkormányzati rendelet más jogszabállyal való összhangjának felülvizsgálatát.

Konkrét esetben jogszerűség vizsgálata – A Hivatalhoz beérkező az önkormányzati adóhatóságok adóketési eljárásával valamint a vagyoni típusú helyi adók mértékével kapcsolatos panaszosi beadványok jogszerűségi szempontú vizsgálata annak megállapítására irányul, hogy az önkormányzat adóztatási jogkörét a helyi adórendelet valamint a Hatv. keretei között gyakorolta-e, illetőleg, hogy az önkormányzati adóhatóság adóketési eljárása a jogszabályi előírásoknak megfelelően történt-e.

Az egyedi ügy tényállásának teljes körű feltárását követően a vizsgálat eredményeként az önkormányzati adóhatóság megállapíthatóan jogszerűtlenül járt el és az önkormányzat tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár a helyi adó mértékének meghatározása során, illetve az adóketés tekintetében, úgy kezdeményezhetem az érintett önkormányzat, illetve az önkormányzat felügyeleti szerveként eljáró megyei (fővárosi) kormányhivatal eljárását.

Kiemelendő azonban, hogy amennyiben az önkormányzat adóztatási jogkörét a Hatv., valamint a helyi adórendelet keretei között gyakorolta – még akkor is, ha egyébként az adómérték az egyedi ügyben túlzó mértékű – a panaszos konkrét ügyében nem állapítható meg helyi adó illetve annak mértékének jogszerűtlensége, erre tekintettel a konkrét ügyben nem is kezdeményezhető az önkormányzat, illetve felügyeleti szerve eljárása.

Az önkormányzati rendelet Kúria általi megsemmisítésének hatása – Más a helyzet az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése esetén, ugyanis ilyenkor Kúriánál felülvizsgálati eljárás kezdeményezhető, melynek során nem az önkormányzati rendelet egyedi ügyre alkalmazásáról kell döntenie a Kúriának, hanem azt kell megállapítania, hogy az önkormányzati rendelet nem ütközik-e más jogszabályba. Az ombudsman által kezdeményezett normakontroll eljárásnak célja tehát nem az egyedi ügyek eldöntése, éppen ezért az önkormányzati rendelet megsemmisítése csak kivételesen bír hatással a panaszosok egyedi ügyeire. Az absztrakt normakontroll lényege ugyanis nem a panaszos egyedi ügyével kapcsolatos tényállás teljeskörű feltárása és annak megállapítása, hogy a panaszos egyedi ügyében a megállapított adó illetve annak mértéke jogszerű volt-e, hanem az önkormányzati rendelet törvényességével (jogszerűségével) kapcsolatos kételyeket igazolja vissza, vagy éppen oszlatja el.

Az ombudsman, mint a közigazgatás őre – A helyi adók értékarányossága kapcsán végezetül szólni kell az ombudsman közigazgatás-ellenőrző tevékenységéről is. Az ombudsman ugyanis olyan alkotmányos szereplő, aki közigazgatás más kontrollmechanizmusa elől rejtve maradt olyan közigazgatási hibákat tár fel, amely közvetve vagy közvetlenül az állampolgárokat érintő alapvető jogokkal kapcsolatos visszásságot valamely norma fölösleges, nem egyértelmű rendelkezése, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiánya eredményez, illetve arra vezethető vissza. Ezen alkotmányos pozícióból kifolyólag a sorozatosan visszatérő problémák – mint amilyen a helyi adók értékarányosságának kérdése is – az Ajbt. felhatalmaz arra, hogy a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javaslatot tegyen a jogalkotásra vagy a közjogi szervezetszabályozó eszköz kiadására jogosult szervnél jogszabály vagy közjogi szervezetszabályozó eszköz módosítására, hatályon kívül helyezésére vagy kiadására, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését kezdeményezzem.

Érintett alapvető jog – A közteherviselés elve [„Teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez.” Alaptörvény XXX. cikk]

Alkalmazott jogszabályok:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.);
- közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.);
- adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.);
- a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (a továbbiakban: Hatv.);
- a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet;
- a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet;
- az önkormányzati rendeletnek és a jegyzőkönyveknek a kormányhivatal részére történő megküldése rendjéről szóló 23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet.

A megállapított tényállás

1. A Hatv. 1. § (1) bekezdése felhatalmazza a települési önkormányzatok képviselő-testületét arra, hogy rendelettel az adott önkormányzat illetékességi területén helyi adókat valamint települési adókat vezessen be. A Hatv. alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete vagyoni típusú adókat: lakásra és nem lakás céljára szolgáló épületre – függetlenül attól, hogy az épület bel- vagy külterületen helyezkedik el – építményadó, az önkormányzat illetékességi területén lévő telekre pedig telekadót vezethet be. [Hatv. 11. §; 17. §]. Mind a telekadó, mind pedig az építményadó esetén az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően az építmény négyzetméterben számított hasznos alapterület, illetve telek alapterülete, vagy az építmény, telek korrigált forgalmi értéke. Ettől függően az adó évi mértékének felső határa építményadó esetében 1000 Ft/m² vagy a korrigált forgalmi érték 3,6%-a, míg a telekadó esetében 200 Ft/m² vagy a korrigált forgalmi érték 3%-a. A tapasztalat azt mutatja, hogy az önkormányzatok többsége – néhány kivételtől eltekintve – a terület alapú adóztatás mellett döntött.

Hivatalomhoz számos panasz érkezett, amelyek egyrészt a Hatv. 6. § d) pontjában *(Hatv. 6. § d) pont: „Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az e törvény második részében meghatározott mentességeket, kedvezményeket további mentességekkel, kedvezményekkel, így különösen a lakások esetében a lakásban lakóhellyel rendelkező eltartottak számától, a lakáson fennálló, hitelintézet által lakásvásárlásra, lakásépítésre nyújtott hitel biztosítékául szolgáló jelzálogjog fennállásától, a lakásban lakóhellyel rendelkezők jövedelmétől függő mentességekkel, kedvezményekkel kibővítsé”)*, a helyi adók alóli mentességekkel és kedvezményekkel kapcsolatos szabályozást sérelmezik a tekintetben, hogy a helyi önkormányzatok nem veszik figyelembe a Hatv. 6. § c) pontjában *(Hatv. 6. § c) pont: Az önkormányzat adómegállapítási joga arra terjed ki, hogy az adó mértékét a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan - az e törvényben meghatározott felső határokra, illetőleg a 16. § a) pontjában, a 22. § a) pontjában, a 26. §-ában, a 33. §-ának a) pontjában meghatározott felső határoknak 2005. évre a KSH által 2003. évre vonatkozóan közzétett fogyasztói árszínvonal-változással, 2006. évtől pedig a 2003. évre és az adóévet megelőző második évig eltelt évek fogyasztói árszínvonal változásai szorzatával növelt összegére (a felső határ és a felső határ növelt összege együtt: adómaximum) figyelemmel – megállapítsa.)* foglalt egyenlőségi követelményt. A panaszosok aggályosnak tartják továbbá azt is, hogy a helyi önkormányzatok által megállapított vagyoni típusú helyi adók mértéke sok esetben nem áll arányban a vagyontárgy, a telek illetve az építmény értékével.

A Hatv.-vel kapcsolatos panaszbeadványok számottevően megsokszorozódtak azóta, hogy a jogalkotó lehetővé tette, hogy a telekadót az önkormányzatok a külterületi ingatlanokra is bevezessék. A telekadó a Hatv. 2011. évi módosítását megelőzően a beépítetlen belterületi földrészletre terjedt ki, azaz a belterületen fekvő telek azon részére, amelyet sem épület, sem épületnek nem minősülő építmény nem állt. A telekadó külterületi ingatlanokra történő bevezetésével kapcsolatos problémák magját az alkotja, hogy a külterületi ingatlanok, telkek értéke rendszerint alacsonyabb, mint a belterületi ingatlanoké, így sok esetben az eredetileg a belterületi telkekre meghatározott telekadó mértéke nem áll arányban az ingatlan tényleges értékével, tekintettel arra, hogy a telekadó jellegét tekintve a belterületi ingatlanokra lett kitalálva.

A Hivatalomhoz beérkezett panaszok alapján áttekintettem a panasszal érintett önkormányzati adóhatóságok adókievetési gyakorlatát, melynek keretében megvizsgáltam, hogy az adómérték arányban áll-e az ingatlan értékével továbbá, hogy az adómértéknek az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodik-e. A panaszokban megjelölt esetekben a vagyoni típusú adók alapját képező ingatlanok nagy része viszonylag nagy alapterülettel rendelkezett, mégis általában nem képviseltek nagyobb értéket, mert ezek az ingatlanok hasznosíthatatlan, rossz állapotban lévő ingatlanok voltak, vagy éppen az ingatlan tulajdonosának nehéz anyagi körülményeire tekintettel nem hasznosították azokat.

2. A vizsgálat során az érintett fővárosi és megyei kormányhivataloktól valamint az önkormányzatoktól tájékoztatást kértem a konkrét ügyekre valamint arra vonatkozóan is, hogy az építményadónál és a telekadónál alkalmazott adómérték meghatározásakor a helyi jogalkotás figyelembe vette-e az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt arányos közteherviselési kötelezettség elvét, a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt jogegyenlőségi szabályát – különös tekintettel a helyi adómérték helyi sajátosságokhoz való igazításával és az adóalanyok teherviselő képességének mérlegelésével – és a helyi adók mértékét érintő, az Alkotmánybíróság 758/B/2010. AB határozatának, továbbá a Kúria Önkormányzati Tanácsának Köf. 5081/2012/4. határozatának és EBH 2013.K.34. határozatának elvi megállapításait. A megkereséssel érintett önkormányzatok valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok tájékoztatása az alábbiak szerint foglalható össze.

2.1. A megkeresett önkormányzatok elmondták, hogy a hasznos alapterület szerint meghatározott építményadóra valamint az alapterület szerint meghatározott telekadóra vonatkozó törvényi felső mértékek 2005. január 1-jétől a fogyasztói árszínvonal változással – 2003. évtől kezdődően az adóévet megelőző második évig eltelt évek inflációs adatával korrigálva – valorizálhatóak. A Hatv. 16. § a) pontja, illetve 22. § a) pontja értelmében az építményadó évi mértékének felső határa 1100 Ft/ m², a telekadó évi mértékének felső határa 200 Ft/ m². A törvényi felső határok és a figyelembe veendő időszak egyes éveinek fogyasztói árindexe együttesen (ezek szorzata) határozza meg ezen adónemekben a tárgyévi adómaximumot. A Központi Statisztikai Hivatal teszi közzé a fogyasztói árszínvonal-változás (infláció) adatait, amelynek alapján a Nemzetgazdasági Minisztérium hivatalos közleményt ad ki a helyi adók megállapítható mértékének maximumáról. E közleményben foglaltak szerint az építményadó esetében az adómaximum 2015. január 1-jétől 1852,1 Ft/ m², a telekadó esetében az adómaximum 336,7 Ft/m². Az így megállapított adómértékek keretén belül van lehetősége a képviselő-testületnek a helyi adók éves mértékének meghatározására. Mindezekre tekintettel az önkormányzatok álláspontja szerint, abban az esetben, ha az önkormányzat az éves adó mértékét a helyi sajátosságokat is figyelembe véve nem az adómaximumon vagy ahhoz közelítve állapította meg, akkor az alkalmazott adómértékek nem minősíthetők vagyonelevonó, konfiskáló jellegűnek. Volt olyan önkormányzat, amely leírta,

hogy a fizetendő építményadó összegét az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett alapterület, illetve a tulajdonos tulajdoni hányada alapján számítja ki, mindezt tekintettel az önkormányzat álláspontja szerint az adókötelezettség szempontjából az ingatlan értékének és minőségének nincs jelentősége, az adókötelezettség a használatbavételi, fennmaradási engedély jogerőre emelkedését követő év első napján keletkezik, az adó alanya az, aki a naptári év első napján tulajdonosa az építménynek.

2.2. A Kormányhivatalok vezetői általánosságban arról tájékoztattak, hogy az adóalanyok a helyi adó mértékével kapcsolatban nem hivatkozhatnak arra, hogy a jövedelmük csekély. Nem lehet ugyanis alapja az adómérték differenciálásának az adóalany jövedelme, hiszen az önkormányzat nem a jövedelemre, hanem a vagyoni veti ki az építmény- illetve a telekadót. Csak magával az ingatlannal, annak hasznosíthatóságával, fekvésével kapcsolatos tények kerülhetnek szóba az adó mértékének esetleges differenciálása során, és ezekkel összefüggésben érvényesíthetők az arányos közteherviselés követelményei. A Kormány megbízottak álláspontja szerint, ha az önkormányzat az adó mértékét nem az adómaximumon vagy ahhoz közelítve állapította meg, akkor az alkalmazott adómértékek – figyelemmel az Alkotmánybíróság gyakorlatára – nem tekinthető jogsértőnek.

A kormányhivatalok törvényességi felügyeleti jogkörével összefüggésben a Kormány megbízottak általánosságban rámutattak arra, hogy e jogkörükben eljárva azt vizsgálják, hogy az önkormányzati rendelet, illetve rendeleti előírás a felülvizsgálat időpontjában hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelel-e. A törvényességi felülvizsgálat során a kormányhivatalok tehát a felülvizsgálat idején hatályos jogszabályokat kérik számon az önkormányzati szabályozáson. A kormányhivatal a számára megállapított feladatkör és az ahhoz kapcsolt eszközrendszer azonban nem jogosítja fel arra, hogy az önkormányzat mérlegelési feladatát – tényvizsgálat formájában – átvegye.

3. A vizsgálathoz kapcsolódó ügyekben folytatott levélváltás során megismertem a miniszterelnökséget vezető miniszter, a nemzetgazdasági miniszter, valamint belügyminiszter álláspontját arra vonatkozóan, hogy az egyes adónemeknél alkalmazott adómérték meghatározásakor a helyi jogalkotásnak hogyan kell figyelembe vennie az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdésében foglalt közteherviselési kötelezettség alkotmányos garanciáit (különösen az arányos közteherviselés elvét), a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt jogegyenlőségi szabályát – különös tekintettel a helyi adómérték helyi sajátosságokhoz való igazításával és az adóalanyok teherviselő képességének mérlegelésével – és a helyi adók mértékét érintő, az Alkotmánybíróság valamint a Kúria Önkormányzati Tanácsának elvi megállapításait. A jogalkotói álláspontok az alábbiak szerint összegezhetőek.

A Miniszterelnökség a következőkről tájékoztattott. A Hatv. vagyoni adókra vonatkozó keretszabályai mind az építmény-, mind a telekadó kapcsán lehetőséget adnak a négyzetméter és a korrigált forgalmi érték alapú adómérték meghatározására is. E körben tehát a kormányhivatal törvényességi felügyelet keretében nem vizsgálhatja, hogy négyzetméter vagy forgalmi érték alapján határozza meg a helyi rendelet az adó mértékét. Természetesen a felügyeleti eljárás során a kormányhivatal figyelemmel van az Alkotmánybíróság és Kúria önkormányzati jogalkotással és helyi adókkal kapcsolatos döntéseire, így többek között a 46/D/1999. AB határozatra való tekintettel vizsgálja, hogy a helyi Önkormányzat ne automatikusan a Hatv.-ben meghatározott adómérték felső határát vegye alapul. A Miniszterelnökség kihangsúlyozta, hogy mindenképpen figyelemmel kell lenni arra, hogy az önkormányzati autonómia és felelősség keretében a helyi körülmények, feltételek (telekárak, átlagos jövedelmi és vagyoni viszonyok) vizsgálata, mérlegelése és ennek alapján a helyi

adók mértékének a meghatározása – illetve az esetleges adókedvezmények bevezetése, vagy az adómentességi szabályok megalkotása – mindig az érintett önkormányzat feladata, így ez jelentős részben helyi jogalkotási és gazdaságpolitikai kérdés. Az Alaptörvényben és a Hatv.-ben rögzített előírások és mérlegelési kötelezettség elmulasztása megállapításának nem lehet azonban mércéje kizárólag az, hogy az adózó az általa egy adott adóévben fizetendő adó mértékét szubjektíve magasnak érzi, vagy annak megfizetésével kapcsolatosan objektív problémái (pl. pénzhiány) merülnek fel, amelyek részletfizetési kedvezménnyel, fizetési halasztással orvosolhatóak. Külön kiemelte a 620/B/1992. AB határozatot, mely kimondta, hogy „az állam szabadsága igen nagy abban a kérdésben, hogy az adófizetés kiindulópontjaként mely gazdasági forrást választja ki, és ennek alapján mit választ ki adótárgynak”. E tétel – tekintettel közfeladat ellátási kötelezettségükre és adókievetési jogukra – a helyi önkormányzatok esetén is alkalmazandó. Az arányosságnak általánosan és elvi jelleggel kell megjelennie a helyi jogalkotásban, azonban az egyedi eseteket a jogalkotás nem feltétlenül tudja kezelni. Egyedi esetekben megvannak a helyi adókkal kapcsolatos kontrollmechanizmusok, így az egyedi döntések elleni hatósági és bíróság előtti jogorvoslatok, továbbá az alkotmányjogi panasz lehetősége az Alkotmánybíróság előtt.

A Nemzetgazdasági Minisztérium (a továbbiakban: NGM) megkeresésemre válaszolva arról tájékoztató, hogy az Alkotmánybíróság és a Kúria döntéseiből mindösszesen az következik, hogy az önkormányzatoknak a jogalkotási folyamat során mérlegelnie kell azt, hogy a tételes összegben meghatározott adómérték és az adóalap szorzataként előálló adóösszeg ne legyen aránytalanul sok (több mint a vagyontárgy értékének 20%-a) az adóalanyok többsége esetén. Az értékarányosság követelményét ugyanakkor nem lehet kiterjesztő módon értelmezni, azaz nem lehet az önkormányzati rendeletalkotási jog korlátjaként szabni azt, hogy minden egyes adótárgy esetén érvényre jusson az adótárgy értékének 20%-áig terjedő adóösszeg. Ez ugyanis az területalapú adóztatási jog kiüresedéséhez vezetne, gyakorlatilag értékalapúvá tenné az adóztatást.

A fenti követelményrendszer teljesülését hivatott biztosítani az önkormányzatok törvényességi felügyeletét ellátó megyei (fővárosi) kormányhivatalokhoz helyezett törvényességi felügyeleti jogkör. Abban az esetben, ha a kormányhivatal a törvényességi felülvizsgálata során azzal szembesül, hogy a fenti, az adómérték-megállapításhoz szükséges előkészítő vizsgálatokat, iratokat az önkormányzat nem készítette el, ugyanakkor olyan adómértéket vezetett be, amelynek megalapozottsága a helyi viszonyokra is figyelemmel erősen kétséges, akkor természetesen köteles a hozzá törvényességi felülvizsgálatra megküldött rendelettel szembeni aggályait a képviselőtestülettel közölni, szükség esetén a Kúria Önkormányzati Tanácsához fordulni. Az NGM kihangsúlyozta, hogy a tapasztalatai szerint a telekadó tárgyi hatályának 2012. január 1-jétől történő kiszélesítése kiélezte a Hatv.-nek nem megfelelő önkormányzati rendeletalkotási, adómérték-megállapítási anomáliákat. A telekadó hatálya ugyanis ezen időponttól kezdve – a Hatv. 52. §-a 16. pontjának módosítása okán – a törvény erejénél fogva kiterjed a külterületen fekvő, termőföldnek nem minősülő földrészletekre is. Az önkormányzatok a rendeleti mérték- megállapítás során azonban sok esetben nem számoltak azzal, hogy a törvényi változás következtében az adóztatható teleknagyság érdemben növekedett. Az NGM álláspontja szerint e körülménynek tudható be az is, hogy a Kúria utóbbi időszakban hozott döntéseiben fokozottan megjelent az a követelmény, hogy a fizetendő adó nem lehet aránytalanul magas a vagyontárgy értékéhez képest.

A Belügyminisztérium a fővárosi és megyei kormányhivatalok törvényességi felügyeleti jogkörével összefüggésben arról tájékoztatót, hogy a Mötv. 129. §-a határozza meg azokat a feladatokat, amelyeket a miniszterelnökséget vezető miniszter a belügyminiszter egyetértésével lát el. A törvényességi felügyelet irányításával kapcsolatban a Mötv. 129. §-a által a belügyminiszter számára biztosított egyetértési jog alapvetően a helyi önkormányzatok általános működéséhez kapcsolódik. Ennek megfelelően a Belügyminisztérium – az eddigi gyakorlat szerint és továbbra is – minden rendelkezésére álló eszközzel segíti a helyi önkormányzatokat a helyes jogalkalmazásban. Ez elsődlegesen az önkormányzatok tájékoztatásában valósul meg. Kommunikációs csatornáikon keresztül minden önkormányzathoz eljuttatja a társminisztériumok és a saját munkatársai által összeállított módszertani segédanyagokat, az Önkormányzati Hírlevélben pedig minden releváns információt közzétesz. Kiadványukban korábban tájékoztatta az önkormányzatokat a Kúria által a helyi adókkal kapcsolatban hozott döntésekről.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

1. Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) határozza meg.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Az alapvető jogok biztosa eljárása során vizsgálja, hogy akár a hatósági jogalkalmazás, akár az annak alapjául szolgáló jogszabály alapjoggal összefüggő visszásságot eredményez-e. Abban az esetben, ha a vizsgálat eredményeképp az alapvető jogok biztosa arra a következtetésre jut, hogy a visszásságot valamely nem megfelelő normatartalom eredményezi, akkor – egyéb intézkedési lehetőségek mellett – az Ajbt. 2. § (2) bekezdése alapján javaslatot tehet jogszabály módosítására. Ebből értelemszerűen következik az is, hogy eljárása során az alapvető jogok biztosa nem csupán az egyedi ügyeket, hanem absztrakt módon az alapul szolgáló jogszabályt is vizsgálhatja. Tekintettel arra, hogy az Art. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint adóhatóságnak minősül az önkormányzat jegyzője, és mint helyi önkormányzati adóhatóság az Ajbt. 18. § (1) bekezdés a) pontja szerinti közigazgatási szerv, így eljárásának vizsgálata egyértelműen ombudsmani hatáskörbe tartozik.

2. A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 152/2014. (VI. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: statútum rendelet) 90. § 1. pontja alapján a nemzetgazdasági miniszter a Kormány adópolitikáért felelős tagja.

3. A statútum rendelet 79. § 1. pontja alapján az igazságügyi miniszter a Kormány igazságügyért felelős tagja. A statútum rendelet 82. § (2) bekezdése kimondja, hogy a miniszter az igazságügyért való felelőssége keretében – törvényben meghatározott kivételekkel, valamint az önkormányzati rendeletek tervezetei kivételével – felel a jogszabályok alkotmányosságáért, ennek keretében az alapvető jogok védelmének és a nemzetközi joggal összefüggő követelményeknek az érvényre juttatásáért, valamint a jogrendszer koherenciájáért. E feladata ellátása keretében közreműködik az Alaptörvény végrehajtásához közvetlenül kapcsolódó, valamint az alapvető jogok védelme szempontjából kiemelt fontosságú jogszabálytervezetek előkészítésében, valamint véleményez – az önkormányzati rendeletek tervezetei kivételével – valamennyi jogszabálytervezetet.

II. A vizsgált alapjog tekintetében

A panaszosok alapvetően az önkormányzati adóhatóság adóztatási gyakorlatát sérelmezték, ezért vizsgálatom elsősorban arra irányult, hogy az adókiivetés során miként érvényesül közteherviseléshez a teherbíró képesség alapján történő arányos hozzájárulás követelménye. A vizsgálatom során különös figyelmet fordítottam arra is, hogy a helyi önkormányzatok figyelembe veszik-e a Hatv. 6. § c) pontjában megfogalmazott jogegyenlőségi követelményt.

1. Az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése leszögezi, hogy teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez. Az Alaptörvényhez fűzött indoklás szerint az Alaptörvény a társadalmi igazságosság elvének megfelelően általános jelleggel, valamennyi személyre és szervezetre kiterjedően állapítja meg a közteherviselési kötelezettséget, amelynek célja, hogy a zavartalan társadalmi működéshez, a közösség által ellátandó feladatokhoz szükséges anyagi fedezetet biztosítsa. E kötelezettség a teherbíró képességen alapul, azaz mindenki olyan mértékben köteles részt vállalni a közös szükségletek fedezéséből, amennyire ezt körülményei lehetővé teszik. A közteherviselés ezen elvének az egyes hozzájárulás-típusokra és jogalanyokra való konkretizálása törvényi szabályozás feladata.

Az Alaptörvényhez fűzött Kommentár szerint az Alaptörvény XXX. cikke a közös szükségletekhez való hozzájárulás tekintetében főszabályként két tényezőt vesz figyelembe: az egyik a teherbíró képesség, a másik a gazdaságban való részvétel. A közös szükségletként történő megfogalmazás egyben jól tükrözi, hogy valójában nem kizárólag az állam célját szolgálja a befizetés, hanem az állam által nyújtott gazdasági, szociális és kulturális szolgáltatásokat is ebből finanszírozzák, ami már közösségi érdek, és összefügg a társadalmi szolidaritás és a vásárolt jog elvével.

Ugyanezt erősítette meg az Alkotmánybíróság is, amikor kimondta, hogy az adó elsődleges rendeltetése, hogy az adófizetés révén a természetes és jogi személyek a jövedelmi és vagyoni viszonyaiknak megfelelően hozzájáruljanak a közterhekhez, azaz megteremtsék a pénzügyi fedezetet az állami szervek fenntartásához, illetőleg – az állami újraelosztás révén – a különböző közérdekű feladatok ellátásához. Emellett azonban az adó – bár másodlagosan, de egyáltalán nem elhanyagolhatóan – az állami gazdaságpolitikának is fontos eszköze, amelynek segítségével a törvényalkotó direkt vagy indirekt módon orientálni tudja a gazdasági élet szereplőit [31/1998. (VI.25.) AB határozat].

III. Az ügy érdemében

Az Alaptörvény a települési önkormányzatot önálló adópolitika folytatására jogosítja azzal, hogy maguk döntenek gazdaságpolitikai, szociálpolitikai, helyi költségvetési egyensúlyt szolgáló, avagy egyéb szempontok érvényesítése körében meghatározott adókiivetés kérdésében. Jogalkotási jogkörének rendeletei végrehajtó jellege szab határt: a tárgykörben rendeletalkotási jogkörét a Hatv. keretei között gyakorolhatja.

Közteherviselés alkotmányos garanciái az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján – A Hatv. a vagyoni típusú adók (építményadó és telekadó) esetében a helyi önkormányzatokra bízta, hogy az adó alapját az építmény (illetve telek) négyzetméterben számított hasznos alapterületében vagy korrigált forgalmi értékben határozza meg [Hatv. 15. §; 21. §] Országosan nézve a gyakorlat azt mutatja, hogy az önkormányzatok többsége vagyoni típusú adók alapjának a hasznos alapterületet választotta. Egyértelműen praktikus okokból, technikai könnyebbésből választják az önkormányzatok az építményadó (telekadó) alapjának a hasznos alapterületet, hiszen lényegesen egyszerűbb egy ingatlan (hasznos) alapterületét megállapítani, mint egy ingatlan értékét. A Hatv. az építményadó (telekadó) hasznos

alapterület-alapú meghatározása esetén rögzíti az egy m²-re eső adó mértékének a maximumát, amelyet a Hatv. 6. § c) pontja alapján nem nominális értéken, hanem a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) indexálásával együtt kell figyelembe venni.

Az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése leszögezi, hogy teherbíró képességének, illetve a gazdaságban való részvételének megfelelően mindenki hozzájárul a közös szükségletek fedezéséhez. Az Alaptörvény rendszerében a közteherviselés alkotmányos kötelezettség. Az Alaptörvény e rendelkezése lehetővé teszi a törvényhozó számára, hogy meghatározza, hogy milyen típusú jövedelmi, vagyoni, forgalmi adókat vezet be. A törvényhozó erre tekintettel határozta meg a központi adók mellett a helyi adók központi feltételeit is, azaz a Hatv.-t. Mindebből az következik, hogy az önkormányzatok adóztatási jogköre a Hatv.-ból vezethető le, végső soron azonban Alaptörvényből ered.

A közteherviselés alkotmányos kötelezettségével kapcsolatban az Alkotmánybíróság elvi szinten ma is irányadó gyakorlata szerint a törvényhozót az adójogszabályok megalkotása során széles mérlegelési jog illeti meg, szabadon állapíthatja meg az adó alapját és mértékét, az igénybe vehető mentességeket és kedvezményeket, és ennek során adópolitikai célokat is érvényesíthet. A törvényhozónak ez a jogköre mindazonáltal nem parttalan, ugyanis az Alaptörvényből levezethetőek olyan garanciák, amelyeknek a közteherviselés kapcsán is érvényesülniük kell.

Az egyik ilyen, a közteherviselés alkotmányi rendelkezéséből levezethető garancia az arányosság követelménye. Az Alkotmánybíróság több határozatában rámutatott arra, hogy a „közterhekhez való hozzájárulás mértéke tekintetében [az Alkotmány] egyedül azt a követelményt támasztja, hogy annak meg kell felelni az állampolgár jövedelmi és vagyoni viszonyainak, vagyis azokkal arányban kell állnia” [1558/B/1991. AB határozat]. „Ha adó címén olyan elvonást alkalmaz egy norma, amely az adóalany lehetetlenülését eredményezi, az már nem adó” [1531/B/1991. AB határozat].

Az Alaptörvény rendelkezéseinek az önkormányzati jogszabályokban is érvényesülniük kell [vö. Alaptörvény T) cikk (3) bekezdés]. Ebből az következik, hogy az önkormányzat által rendeletben megállapított helyi adónak – függetlenül attól, hogy négyzetméter alapú vagy a forgalmi érték alapú adóztatást választja – összefüggésben kell állnia a vagyontárgy értékével. Az Alkotmánybíróság többek között a 905/B/2000. AB határozatában vizsgálta egy önkormányzati telekadóról szóló rendelet alkotmányellenességének kérdését. Az indítványozók szerint a rendelet által meghatározott telekadó mértéke a községben kialakult belterületi földrészletek nagyságára figyelemmel egyes adóalanyok tekintetében súlyosan aránytalan és nagy megterheléssel jár. Ezért a telekadó mértéke – az indítvány tartalma szerint – sérti az arányos közteherviselés elvét, ezen túl indítványozók szerint az adókedvezményben nem részesülő és nagymértékű belterületi földrészlettel rendelkező adóalanyok tekintetében a rendelet a tulajdonjog sérelmével is jár, mert a telekadó éves összege olyan magas, amely az érintetteket az ingatlanuk eladására kényszeríti. Az Alkotmánybíróság érvelésében kifejtette, hogy a helyi önkormányzat széleskörű döntési szabadsággal rendelkezik a helyi adók szabályozása során, azonban a közterhekhez való hozzájárulási kötelezettségnek közvetlen összefüggésben kell állnia, arányosnak kell lennie az állampolgár jövedelmi és vagyoni viszonyaival, helyzetével. Az Alkotmánybíróság leszögezte továbbá, hogy ebből az általános követelményből a jogalkotónak nem származik kötelezettsége arra, hogy minden egyes adó megállapítása során az adó mértékét, az adó tárgyaként megállapított jövedelem vagy vagyon nagyságától, illetőleg értékétől függően, differenciáltan, azzal arányosan kell szabályoznia.

Az Alkotmánybíróság szintén az önkormányzati telekadóról szóló rendelet alkotmányosságával összefüggésben a 391/B/2008. AB határozatában vizsgálta a telekadó mértékét a Hatv. 6. § c) pontjában megfogalmazott jogegyenlőségi követelmény tükrében. Az indítványozók szerint a képviselő-testület az önkormányzati rendelet megalkotásakor nem vette figyelembe a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt jogegyenlőségi követelményt, amely szerint az önkormányzatnak az adómegállapítás során tekintettel kell lennie a helyi sajátosságokra és az adóalanyok teherviselő képességére is. Az indítványozók többek között kiemelték azt is, hogy a községben a telekárak nagyságrendekkel elmaradnak az ország egyéb pontjain kialakult m² áraktól, de ezen helyi sajátosságnak számító körülmény ellenére az önkormányzat mégis az adómérték törvényi maximumát alkalmazza az 1200 m²-nél nagyobb telkek adóztatása esetén. Az Alkotmánybíróság az indítványt nem tartotta megalapozottnak, és érvelésében a következőket állapította meg. Az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy a Hatv. keretei között az adómérték megállapítása a jogalkotó képviselő-testület szabad mérlegelésén nyugszik, amelynek célszerűségét az Alkotmánybíróság nem vizsgálja. A Hatv. választási lehetőséget ad ugyanis a helyi önkormányzatnak arra, hogy az építmény, illetőleg telek alapterülete alapján tételes adóként vagy az ingatlan korrigált forgalmi értéke alapján határozza meg az építmény-, illetőleg telekadó mértékét. Az adó megállapításának ez utóbbi módja minden esetben biztosítja az ingatlan értékével arányos adóztatást. Abban az esetben, ha az önkormányzat az adót tételesen állapítja meg – mivel a tételes adó korlátozottabb lehetőséget kínál az értékarányos adóztatásra – a Hatv. rendelkezéseinek betartása mellett is előfordulhat, hogy az önkormányzati rendeletben meghatározott adómérték egyes adózók tekintetében súlyos méltánytalanságot eredményez. Ezért írja elő a Hatv. 6. § c) pontja – mintegy garanciális szabályként – az önkormányzat számára, hogy az adó mértékének megállapítása során köteles figyelemmel lenni a helyi sajátosságokra és az adóalanyok teherviselő képességére. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata során is a Hatv. 6. § c) pontjában foglaltak megsértésének minősítette, amikor az önkormányzat az adó mértékét a Hatv.-ben meghatározott törvényi adómaximumban határozta meg. Rámutatott, hogy „az önkormányzat az adó mértékének a törvényi adómaximumban való megállapításával ugyan formálisan eleget tesz a Hatv. 22. § a) pontjában foglalt tételes előírásnak, amennyiben azonban mellőzi a Hatv. 6. § c) pontjának kötelező mérlegelési követelményeit, megsérti egyúttal az [Alkotmány 70/I. §-ában szabályozott] arányos közteherviselés követelményét is”. Mindebből pedig az következik, hogy nem tekinthető alkotmányellenesnek az a szabályozás, amely valamely adó mértékét tételesen meghatározott összegben állapítja meg, ugyanakkor az Alaptörvény XXX. cikkéből az következik, hogy a tételes adó sem lehet kirívóan aránytalan. Ha például a négyzetméter alapú adó esetén a kivetett adó mértéke meghaladja az építmény (telek) értékét, vagy annak legalábbis jelentős részét, akkor ebben az esetben az adó-meghatározás akkor sem felel meg az Alaptörvény XXX. cikkében foglalt feltételeknek, ha az egyébként a Hatv.-ben meghatározott összefüggésben marad.

A Kúria megállapításai a helyi adókkal összefüggésben – A fent hivatkozott AB határozatokkal azonos elvi állásponton alapul a 19/2014. számú közigazgatási elvi határozat is, melynek főbb megállapításai az alábbiak szerint foglalhatóak össze. A Kúria – részben az alkotmánybírósági esetjogra hivatkozva – megállapította, hogy a vagyoadó kivetésekor mértékadó szempont az arányos, illetve a teherbíró képességhez igazodó közteherviselés. A vagyoni típusú adók esetében az adófizetési kötelezettség a tulajdonolt vagyontömegre tekintettel áll fenn, mértéke ahhoz igazodik. Ebből a Kúria három következtetést vont le: a vagyontömeghez igazodó adómérték adja a helyi adók esetében az egyenlőségi szabályt, az adózó teherbíró képessége a vagyontömeghez viszonyított, emellett konfiskáló az az adómérték, amely belátható időn belül felemészti magát az adóztatott vagyont. A Hatv. 6. § c) pontjának a tételes adómérték arányosítását szolgáló, az adóalany teherbíró képességére utaló

fordulata nem az adóalany gazdasági fizetőkészségével és képességével áll összefüggésben. Nem akkor teljesítőkép az adózó, ha fizetőkép, hanem akkor, ha a vagyonadó mértéke nem oldódik el az adótárgy értékétől. A Htv. szerinti adómaximum rendeleti megállapítása önmagában nem vezet törvényellenességre. Az így kialakított adórezsim megítélésénél azonban mindig fontos szempont a Htv. 6. § c) pontja szerinti három kritérium mindegyikének tetten érhetősége. Az önkormányzat nem érvényesíthet az adómaximumnak megfelelő adómértéket kizárólag saját gazdasági érdekei szem előtt tartásával.

Az Alkotmánybíróság és a Kúria fentiekben bemutatott gyakorlata alapján is megállapítható, hogy az önkormányzat szabadon dönthet a négyzetméter alapú adóztatás mellett, azonban ha a konkrét esetről kitűnik, hogy a megállapított adó nyilvánvalóan nincs összhangban a vagyontárgy értékével, akkor az adót köteles ésszerű mértékűre mérsékelni. Ez nem csupán az Alaptörvény XXX. cikkéből levezethető követelmény, hanem a Htv. 6. § c) pontjának normaszövegéből is kiolvasható. Mindebből pedig az következik, hogy a négyzetméter alapú adóztatás egyedi esetekben a közteherviseléshez a teherbíró képesség alapján történő arányos hozzájárulás követelményével összefüggő visszásságot okozhat, ha a konkrét esetben a megállapított adó nyilvánvalóan nincs összhangban a vagyontárgy értékével, azaz a tételes adó kirívóan aránytalan. Az a körülmény, hogy az önkormányzati adórendelet a Htv. keretei között marad, önmagában nem jelent garanciát a közteherviseléssel összefüggő alkotmányos követelmények egyedi ügyben való érvényesülésére. Olyan eljárási garanciákra van tehát szükség, amelyek biztosítják e szempontok érvényesülését az adóketési eljárásban

Értékarányosság kérdésének felvetése és vizsgálata a hatályos jogi környezetben

1. Az értékarányosságnak való megfelelés kérdése csak akkor tisztázható, ha az önkormányzat az adó ketése során az ingatlan értékét – akár hivatalból, akár a panaszos kérelmére – megvizsgálja. Az Alaptörvényből levezethető garanciális elemek csak akkor érvényesülhetnek a gyakorlatban, ha az eljárás során lehetőséget kap az adóalany arra, hogy az értékarányosság kérdését egyáltalán felvesse. Ilyen kifogás esetén az önkormányzat akkor jár el törvényesen, ha azt érdemben vizsgálja. Az értékarányosság kérdésének felvetésével összefüggésben megvizsgáltam, hogy jelenleg milyen eszközök állnak az adóalanyok rendelkezésére.

1.1. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 1. § (6) bekezdése alapján az adóhatóság köteles méltányosan eljárni, és ha a törvényben meghatározott feltételek fennállnak, az adótartozást mérsékli, illetve fizetéskönnyítést (fizetési halasztást, részletfizetést) engedélyez (továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény). Ez olyan általános alapelv, amelyet az adóhatóságnak valamennyi eljárása során, azoknak minden szakaszában alkalmaznia kell, ahol ezt a törvény lehetővé teszi és a méltányosság gyakorlásának jogszabályi feltételei fennállnak.

1.2. A méltányosság az alapelvi rendelkezésben kettős értelemben jelenik meg. Az Art. egyrészt általános eljárási normává teszi a méltányosságot, azaz a törvényi rendelkezések egységes érvényesítése során a körütekintő és „igazságos” ügyintézés követelményét. Másrészt az adótörvények alkalmazásakor előállhat olyan helyzet, amikor az arányos adózás alapelve csorbát szenved, ezért a törvény meghatározott feltételek mellett kifejezett méltányossági jogkört biztosít az adóhatóság számára. Az adóhatóság ilyen méltányossági jogkörben csak akkor járhat el, ha ezt az Art. lehetővé teszi, de egyben köteles is a méltányosság jogával élni, amennyiben az adózó bizonyítja, hogy magatartása vagy körülményei a méltányosság feltételeinek megfelelnek. Ugyanakkor az Art. 1. § (2) bekezdése alapján, ha a törvény az adóhatóságot mérlegelésre jogosítja fel, az adóhatóság azt csak a felhatalmazás céljának megfelelően, a törvényes keretek között gyakorolhatja.

Az Art. a fizetési kedvezmény lehetőségét azon adózók részére biztosítja, akik (amelyek) az adójogszabályokban meghatározott vagy az adóhatóság által jogerős határozatban előírt fizetési kötelezettségeiket valamilyen méltányolható gazdasági vagy személyes okból az esedékesség időpontjáig nem, vagy csak részben tudják teljesíteni.

Az Art. 133. §-a rendelkezik a fizetési halasztás, részletfizetés (a továbbiakban együtt: fizetési könnyítés), a 134. § pedig az adómérséklés engedélyezésének törvényi feltételeiről, mely kizárólag kérelemre történhet. 134. § (1) bekezdése szerint az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az őt terhelő adótartozást, valamint a bírság- vagy pótléktartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha azok megfizetése az adózó és a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését súlyosan veszélyezteti. Az Art. 134. § (2) bekezdése alapján az adóhatóság az (1) bekezdésben foglaltakon túl más személy adóját nem engedheti el, és nem mérsékelheti. Az Art. 134. § (3) bekezdése értelmében az adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást kivételes méltányosságból mérsékelheti (elengedheti) különösen akkor, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet folytató magánszemély, jogi személy vagy egyéb szervezet gazdálkodási tevékenységét ellehetetlenítené. Az Art. 133-134. §-a szerinti tényállások közös jellemzője, hogy a magánszemély adózó – és az együtt élő hozzátartozók – jövedelmi, vagyoni viszonyait, adott esetben egyéb szociális, családi körülményeit kell vizsgálni a tényállás megállapításához, azonban az adómérték az adóalany vagyoni helyzetére tekintet nélkül kell, hogy arányos legyen, erre tekintettel a méltányossági kérelem nem nyújt kellő jogvédelmet az adóalanyok számára az értékaránytalan helyi adókkal szemben.

1.3. Az Art. 136. § (1) bekezdése szerint az adózó az önkormányzati adóhatóság helyi adó fizetési kötelezettséget megállapító első fokú határozata ellen fellebbezhet. Az Art. 5. § (1) bekezdése szerint adóügyekben főszabály szerint a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az Art. hivatkozott rendelkezése alapján így a fellebbezés elbírálására a Ket. 107. § (2) bekezdése alapján az illetékes (fővárosi és) megyei kormányhivatal rendelkezik hatáskörrel, mint másodfokú hatóság. A másodfokú jogerős határozattal szemben – fizetési könnyítés engedélyezése tárgyában hozott, illetőleg az elsőfokú határozat megsemmisítését elrendelő határozat kivételével – jogszabálysértésre hivatkozással bírósági felülvizsgálatot is kezdeményezhet. A jogorvoslat intézményével összefüggésben látni kell azonban azt, hogy a helyi adók értékaránytalanságával kapcsolatos problémára nem nyújt megoldást, hiszen jogorvoslat keretében mind a másodfokon eljáró (fővárosi és) megyei kormányhivatal, illetve a bíróság kizárólag a közigazgatási határozat törvényességét vizsgálja. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy bírói ellenőrzés pusztán a formális jogszerűség vizsgálatára korlátozódhat. A közigazgatási perben a bíróság nincs a közigazgatási határozatban megállapított tényálláshoz kötve, így a bíróság a perben bizonyított tények alapján ítéli meg a keresettel támadott határozat törvényességét, jogszerűségét, azonban ha az önkormányzati rendelet m² alapon határozza meg az adó mértéket, és annak mértéke nem haladja meg a valorizációval számított adómaximumot, akkor a jogorvoslat keretében sem orvosolható a helyi adó értékaránytalansága.

1.4. A helyi adók értékarányosságának vizsgálatával összefüggésben indokolt a fővárosi és megyei kormányhivatalok törvényességi felügyeleti jogkörére is felhívni a figyelmet. Az önkormányzatiság egyik fő jellemzője az önállóság, amelynek azonban vannak határai, s ezeket a határokat a jogalkotó különböző, tartalmát illetően garanciális megoldásokkal jelöli ki. A helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (4)-(5) bekezdései vezették be 2012. január 1-jei hatállyal, míg a részletes szabályokat az Országgyűlés által nagyrészt sarkalatos törvényként elfogadott Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) VII. fejezete tartalmazza. A szabályozás fontos eleme továbbá a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletének

részletes szabályairól szóló 119/2012. (VI. 26.) Korm. rendelet és az önkormányzati rendeletnek és a jegyzőkönyveknek a kormányhivatal részére történő megküldése rendjéről szóló 23/2012. (IV. 25.) KIM rendelet is.

Az Alaptörvény 32. cikkének (4) és (5) bekezdései a kormányhivatal törvényességi felügyeletei jogköreit tartalmazzák. A (4) bekezdés az önkormányzati rendelet felterjesztési kötelezettségét írja elő, amely a megyei és fővárosi kormányhivatal részére történik. Ezzel kapcsolatosan a kormányhivatal joga, hogy ha az önkormányzati rendelet vagy annak valamely részét jogszabálysértőnek tartja, akkor annak törvényességi vizsgálatát kezdeményezze a Kúriánál. Ez alapján a Kormány a fővárosi és megyei kormányhivatalok által biztosítja az önkormányzatok törvényességi felügyeletét. Szintén kormányhivatali jogkör az, amelyet az (5) bekezdés biztosít, nevezetesen hogy a hivatal a helyi önkormányzat törvényen alapuló rendeletalkotási, illetve határozathozatali kötelezettsége elmulasztása esetén a mulasztás bíróság általi megállapítását kezdeményezi. Ha a helyi önkormányzat a mulasztást megállapító bírói döntésben kijelölt határidőig nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a helyi önkormányzati rendelet vagy határozat meghozatalát – a kormányhivatal kérésére – a bíróság elrendelheti, amelyre a kormányhivatal vezetője által az önkormányzat nevében kerül sor.

Az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseiből is kitűnik, hogy a kormányhivatalok nagyon erős felügyeleti eszközzel rendelkeznek, amely a korábbi szabályozásban nem volt jelen, mivel a törvényességi ellenőrzés eszközrendszere erre nem terjedt ki. A szabályozásnak csupán a keretét és főbb vonalait találhatjuk meg az Alaptörvényben, annak a részletes kifejtését az Mötv. tartalmazza. A helyi önkormányzatok és a központi állami szervek kapcsolatát, valamint a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletét az Mötv. VII. fejezete szabályozza.

A törvényességi felügyelet során a kormányhivatal vizsgálja az önkormányzati rendelet jogszabályszerűségét. Ha a kormányhivatal észleli az ellenőrzés során, hogy az önkormányzati rendelet jogszabálysértő, akkor az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján 30 napos határidő tűzésével felhívja az érintett önkormányzati szervet annak megszüntetésére. A felhívás az önkormányzatra eljárási kötelezettséget ró, azaz a törvényességi felhívást meg kell vizsgálnia, de nem köteles a megállapított határidőn belül a rendeletet megváltoztatni, vagy visszavonni. Ha a kormányhivatal felhívásával az önkormányzat nem ért egyet, és a törvénysértés megszüntetése érdekében intézkedést nem tesz, a határidő leteltét követően a kormányhivatal az Mötv. 134. § (2) bekezdése alapján mérlegelési jogkörében dönt a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról. A kormányhivatal a törvényességi felhívás eredménytelensége esetén az Mötv. 132. § (1) bekezdés c) pontja alapján a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva jogosult az Alaptörvényben meghatározott feladat- és hatáskörökön túl a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek javasolni, hogy kezdeményezze a Kormánynál annak indítványozását, hogy az Alkotmánybíróság vizsgálja felül az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangját.

A hivatkozott rendelkezésekből is kitűnik, hogy a kormányhivatal nagyon erős felügyeleti eszközökkel rendelkezik, amelynek egyik kiemelten fontos aspektusát képezi a helyi önkormányzati rendeletek jogszerűségének vizsgálata, mely jogalkotási és tartalmi szempontú vizsgálatot takar. A kormányhivatalnak a helyi adórendelet jogalkotási szempontú vizsgálata során azt kell áttekintenie, hogy a rendelet megalkotása, elfogadása megfelelő eljárásrendben történt-e, míg a tartalmi szempontú vizsgálat során azt kell ellenőriznie, hogy a helyi

adórendelet megfelel-e az Alaptörvényben foglalt elveknek, valamint a keretet adó Hatv.-nek. A kormányhivatal törvényességi felügyeleti jogkörében jogosult és egyben köteles is megvizsgálni azt, hogy a helyi adórendeletben a megállapított adó mértéke arányban áll-e az adótárgy értékével, illetve, az önkormányzat a helyi adó mértékének meghatározásakor figyelemmel volt-e a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt jogegyenlőségi követelményre. Mindezekre tekintettel nem elegendő, ha a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti jogkörében eljárva pusztán annak ellenőrzését végzi el, hogy a helyi adórendeletben meghatározott adómérték a Hatv. alapján megállapítható felső határt túllépi-e, a valorizált adómaximumot eléri-e, hanem annak vizsgálata is szükséges, hogy a jogalkotó képviselő-testület eleget tett-e a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt követelményeknek. Mindez azonban pusztán arra jelent eljárási garanciát, hogy a helyi szabályozás általánosságban, az adóalanyok többsége tekintetében megfeleljen az Alaptörvényből adódó követelményeknek, nem orvosolja viszont az egyes esetekben felmerülő értékaránytalanság problémáját.

Fentiekből következően megállapítható, hogy az Alaptörvényből levezethető garanciális elemek csak akkor érvényesülhetnek a gyakorlatban, ha az adókivetési eljárás során lehetőséget kap a panaszos arra, hogy az értékarányosság kérdését egyáltalán felvesse. Erre azonban jelenleg nincs érdemi, hatékony lehetősége az adóalanyoknak. A helyi adók értékaránytalanságának problémájára nem nyújt megoldást a jogorvoslat intézménye, hiszen jogorvoslat keretében mind a másodfokon eljáró (fővárosi és) megyei kormányhivatal, illetve a bíróság a közigazgatási határozat törvényességét vizsgálja. Szintén nem nyújtanak kellő jogvédelmet az adóalanyok számára az értékaránytalan helyi adókkal szemben az Art. szerinti fizetési kedvezmény eljárások sem, ugyanis a magánszemély adózó – valamint a vele együtt élő hozzátartozók – jövedelmi, vagyoni viszonyait, adott esetben egyéb szociális, családi körülményeit kell vizsgálni a tényállás megállapításához, azonban az adómérték az adóalany vagyoni helyzetére tekintet nélkül kell, hogy arányos legyen. Mindezek alapján álláspontom szerint a helyi adók értékarányosságának biztosítása jogalkotást igénylő kérdés, tekintettel arra, hogy a jogrendszerből hiányoznak az értékarányosság kérdésének felvetésével kapcsolatos hatékony jogvédelmi eszközök. A jogi szabályozásnak lehetővé kell tennie, hogy az adóalany adóhatósági eljárásban vitathassa az egyedi ügyében kivetett vagyoni típusú helyi adó értékarányosságát.

Összegzés – A fentieket összefoglalva megállapítható, hogy az ingatlan alapterületéhez igazodó adóztatás nem eleve alkotmányellenes, az önkormányzat szabadon dönthet úgy, hogy az építmény-, illetve telekadó alapja az ingatlan hasznos alapterülete. E felhatalmazás alapján az önkormányzatok jelentős része megállapít vagyoni típusú adókat, ami az esetek döntő többségében nem veti fel az Alaptörvény XXX. cikkének a sérelmét.

Jelentésem súlyponti megállapítása ugyanakkor, hogy az egyéni alapjognak önmagában nem biztosítéka az, hogy az önkormányzat a rendeletalkotás során a Hatv. keretei között marad. Az alkotmányos visszásságot – mint azt a hozzám érkező panaszok is mutatják – nem zárja ki az a körülmény, hogy az önkormányzati adóhatóság a Hatv.-ban rögzített összeghatárt nem lépi túl. Az egyedi ügyben visszásságot eredményez, ha a törvényes keretek között meghatározott adóteher olyan kirívó mértékben aránytalan, hogy már semmilyen összefüggésben sincs az adótárgy értékével. A közteherviselés alaptörvényi klauzulájából következő garanciák érvényesítésére törekednie kell mind az első, mind a másodfokú hatósági eljárásban, mind pedig a központi jogalkotásnak az intézményrendszer kialakítása során. Erre tekintettel általánosságban megállapítom, hogy a közteherviselés alaptörvényi garanciarendszerével összefüggő visszásságot eredményezhet az önkormányzatok azon gyakorlata, amely a vagyoni típusú adó mértékét ugyan a Hatv.-ban meghatározott összeghatáron belül állapítják meg, azonban az adómérték meghatározásakor a vagyontárgy értékét nem veszik figyelembe és nem mérlegelik a Hatv. 6. § c) pontjában foglalt szempontokat.

Vizsgálatom eredményeképp megállapítottam, hogy a jogrendszerből hiányoznak azok a hatékony jogvédelmi eszközök, amelyek segítségével az adóalany – egyedi jogorvoslat során – érdemben vitathatná, hogy az egyedi ügyében kivetett vagyoni típusú helyi adó mértéke megfelel-e az Alaptörvény XXX. cikkéből levezethető követelményeknek.

Ennek formáját a jogalkotónak úgy kell meghatároznia, hogy az érdemi jogvédelmet biztosítson az egyes adóalanyok számára, azonban az adó mérséklésre a vagyontárgy értékére figyelemmel kerülhessen sor az esetleges más, szubjektív szempontok kizárásával. Ennek lehetséges módja, hogy akár a kormányhivatalok, akár a bíróságok dönthessenek az ilyen kérelmekről.

Intézkedésem – A fenti megállapítások alapján, az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 37. §-a alapján felkérem az adópolitikáért felelős nemzetgazdasági minisztert valamint az alapjogok védelméért felelős igazságügyi minisztert, hogy fontolják meg olyan jogszabályi rendelkezés előkészítését, amely lehetővé teszi, hogy az adóalany adóhatósági eljárásban vitathassa az egyedi ügyében kivetett vagyoni típusú helyi adó értékarányosságát.

Dr. Székely László Alapvető Jogok Biztosa

Budapest, 2015. június.

Forrás: www.ajbh.hu

JELENTÉSEK, TÁJÉKOZTATÓK

Ismertető egyes informatikai fejlesztésekről

A Belügyminisztérium ÁROP 1.1.20.2012-2012-0001 azonosítóját kiemelt projektjében és a projekthez kapcsolódóan megvalósult informatikai fejlesztések bemutatása

Az „Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése” című ÁROP-1.1.20.2012-2012-0001 azonosítóját kiemelt projekt stratégiai céljaként került megfogalmazásra, hogy a Belügyminisztérium egységes keretrendszerben kövesse nyomon, és segítse az önkormányzati szektor által tervezett, illetve végrehajtott EU-s és hazai forrásból megvalósuló, az EU tagsággal összefüggésben vállalt kötelezettségek teljesítésére irányuló önkormányzati fejlesztéseket.

A projekt keretében létrejött Önkormányzati Koordinációs Iroda (továbbiakban: BM ÖKI) feladata az EU tagságból fakadó kötelezettségek megvalósításához kapcsolódó önkormányzati projekteket segítő folyamatos koordináció, és szükség esetén a beavatkozás megtétele. Az ÁROP projekt keretében a feladat– pilot jelleggel – a derogációs kötelezettséggel összefüggő önkormányzati ivóvízminőség-javító projektekhez kapcsolódóan valósult meg. A jövőben azonban – egy KÖFOP projekt keretében - tervben van ezen feladat szélesítése egyéb, önkormányzati projektek koordinálására, nyomon követésére, támogatására is.

Annak érdekében, hogy BM ÖKI a fenti feladatait minél hatékonyabban el tudja látni, az *ÁROP projekt* részeként és ahhoz kapcsolódóan kifejlesztésre kerültek a következő informatikai modulok:

- *BM ÖKI honlap*,
- *Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése* informatikai modul,
- *Projektkezelő Szoftver* informatikai modul (a projekthez kapcsolódó fejlesztés)
- *Önkormányzati Tudástár és Önkormányzati Konzultációs Fórum* informatikai modul,
- Belügyminisztériumi vezetők számára kifejlesztett *Vezető információs Rendszer* informatikai modul.

Fenti fejlesztések egymásra épülve, a különböző funkciókat kiegészítve egy egységes rendszerként jelennek meg. Ezen rendszerekben jelenleg a derogációs kötelezettséggel összefüggő önkormányzati ivóvízminőség-javító projektek adatai kerülnek rögzítésre, illetve a rendszerek az ezen projektekkel kapcsolatos feladatokat támogatják.

Az informatikai rendszerek részletes bemutatása – Első lépésként, 2012-ben kifejlesztésre került a BM ÖKI saját honlapja. 2014 márciusa óta működnek az *Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése* (továbbiakban *ÖFFK*) és a *Projektkezelő Szoftver* (továbbiakban *PKSZ*) nevű informatikai rendszereink. Végül 2015 júliusától az *Önkormányzati Tudástár és Önkormányzati Konzultációs Fórum* is megkezdte működését.

A Honlap – A BM ÖKI weboldalán a legfontosabb, a derogációs kötelezettséggel összefüggő önkormányzati ivóvízminőség-javító projektekkel kapcsolatos információk, szakmai anyagok, aktualitások, hírek és dokumentumok találhatóak meg. Elsődleges célja az önkormányzatok tájékoztatása a projekteket érintő kérdésekben, illetve mindemellett megtalálhatóak a BM ÖKI kollégáinak elérhetőségei is a felületen annak érdekében, hogy a felmerülő problémákkal, kérdésekkel kapcsolatban minél könnyebben elérhetőek legyenek. Ez a felület mindenki számára elérhető, nyilvános. A további informatikai rendszerek használatához jogosultság szükséges, mely jogosultságot a BM ÖKI hagy jóvá.

A *Honlap* a következő felületen érhető el: <http://www.bm-oki.hu>

bm-oki.hu/index

ÁROP-1.1.20-2012-2012-0001 kétszámú "Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése" című kiemelt projekt

Belügyminisztérium
Önkormányzati Koordinációs Iroda

Kereső

FOODAL Nyitólap AKTUALITÁSOK Hírek, események ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEK Projekttek és települések TUDÁSTÁR Dokumentumok JELENTÉS Jelentések KÖZREMŰKÖDŐK Közreműködő szervezetek KAPCSOLAT Rólunk, elérhetőségeink

SZÉCHENYI TERV MAGYARY PROGRAM MAGYARORSZÁG MEGÚJUL A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával jött létre

Tisztelt látogató

Az Önkormányzati fejlesztések figyelemmel kísérése című ÁROP 1.1.20-2012-2012-0001 kétszámú projekt (kiemelt projekt) stratégiai célja, hogy a BM egységes keretrendszerben követhesse nyomon és segítse az önkormányzati szektor által tervezett, illetve végrehajtott Európai Unió és hazai forrásból megvalósuló, az Európai Unió tagsággal összefüggésben vállalt kötelezettségek teljesítésére irányuló önkormányzati fejlesztéseket.

Üdvözléssel
Farkasné Dr. Gasparics Emese
önkormányzati helyettes államtitkár
Belügyminisztérium

Aktualitások

2015.06.14
Az „Önkormányzati fejlesztések figyelemmel kísérése” című ÁROP 1.1.20-2012-2012-0001 azonosító számú kiemelt projekt Záró rendezvénye

Leggyakoribb címkék

- ▼ Ivóvíz (65) ▼ BM ÖKI (63)
- ▼ Jogszabályok (51) ▼ Rendezvények (51)
- ▼ legfrissebb (46) ▼ Szennyvíz (45)
- ▼ IMIP (28) ▼ Segédlet (23)
- ▼ Uniók szabályozás (22) ▼ EU (21)
- ▼ Önkormányzat (16)
- ▼ Önkormányzati Koordinációs Informatikai Rendszer (16)
- ▼ Átmeneti vízellátás (15)
- ▼ Megyei Tervező workshop sorozat (13)
- ▼ GYIK (12) ▼ Közbeszerzés (12)
- ▼ NFM (12) ▼ EU Önerő (11)
- ▼ Irányelv (11) ▼ NFP Non profit Kft (9)
- ▼ Kormányzati segítségnyújtás (9) ▼ OVF (8)
- ▼ sajtó (8) ▼ ÁFA (4) ▼ Állami tulajdon (3)
- ▼ Közfoglalkoztatás (3)
- ▼ Kiemelt beruházás (2) ▼ Vízkezelés (1)

Az ÖFFK – Az „Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése” (ÖFFK) rendszer, egy olyan webes alapú informatikai rendszer, amelyen keresztül a derogációs kötelezettséggel érintett önkormányzati ivóvízminőség-javító projektek projektmenedzserei havi rendszerességgel adatokat szolgáltatnak a projektek éppen aktuális helyzetéről.

Vissza			
1. Általános projekt adatok	Önkormányzati Projektmenedzser	BM Műszaki Szakértő	BM Operátor
Konzorcium keretében valósul meg?	Nem	Nem	Nem
Konzorciumi tagok			
Társulás keretében valósul meg?	Igen	Igen	Igen
Társulási tagok	Jánoshalma, Mélykút	Jánoshalma, Mélykút	Jánoshalma, Mélykút
Kedvezményezett (gesztor) neve	JÁNOSHALMA-MÉLYKÚT IVÓVÍZMINŐSÉG-JAVÍTÓ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS	JÁNOSHALMA-MÉLYKÚT IVÓVÍZMINŐSÉG-JAVÍTÓ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS	JÁNOSHALMA-MÉLYKÚT IVÓVÍZMINŐSÉG-JAVÍTÓ ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS
Kedvezményezett (gesztor) település neve	Mélykút	Mélykút	Mélykút
1. Hivatalos képviselő neve	Kovács Tamás	Kovács Tamás	Kovács Tamás
1. Hivatalos képviselő beosztása	elnök	elnök	elnök
1. Hivatalos képviselő telefonszáma	+36-77-560-001	+36-77-560-001	+36-77-560-001
1. Hivatalos képviselő telefonszáma 2.	+36-77-560-034	+36-77-560-034	+36-77-560-034
1. Hivatalos képviselő e-mail címe	polgarmester@melkyut.hu	polgarmester@melkyut.hu	polgarmester@melkyut.hu
2. Hivatalos képviselő neve			
2. Hivatalos képviselő beosztása			
2. Hivatalos képviselő telefonszáma			
2. Hivatalos képviselő telefonszáma 2.			
2. Hivatalos képviselő e-mail címe			
Kapcsolattartó neve (gesztor projektmenedzsere)	Kiss Barnabás	Kiss Barnabás	Kiss Barnabás
Kapcsolattartó beosztása (gesztor projektmenedzsere)	projektmenedzser szervezet vezetője, PM helyettes, PIU pénzügyi szakértő	projektmenedzser szervezet vezetője, PM helyettes, PIU pénzügyi szakértő	projektmenedzser szervezet vezetője, PM helyettes, PIU pénzügyi szakértő
Kapcsolattartó telefonszáma 1. (gesztor projektmenedzsere)	+36-70-611-8339	+36-70-611-8339	+36-70-611-8339
Kapcsolattartó telefonszáma 2. (gesztor projektmenedzsere)			
Kapcsolattartó e-mail címe (gesztor projektmenedzsere)	info@kreativprojekt.hu	info@kreativprojekt.hu	info@kreativprojekt.hu
A támogatási szerződés szerinti elszámolható projekt nettó összköltség (Ft)	665 538 865	665 538 865	665 538 865
Igényelt támogatás (Ft)	556 164 534	556 164 534	556 164 534
Igényelt támogatás mértéke (%)	83,566049	83,566049	83,566049
Megítelt támogatás (Ft)	556 164 534	556 164 534	556 164 534
Megítelt támogatás mértéke (%)	83,566049	83,566049	83,566049

Az érintett önkormányzati projektek meghatározott adatai a kapcsolódó szervezetek rendszereiből (EMIR, TEIR) automatikusan, interface-n keresztül kerülnek be az ÖFFK rendszerbe, majd azokat a projektmenedzserek egészítik ki a saját projektjükre vonatkozóan. Az adatok ellenőrzését a BM ÖKI műszaki szakértői végzik, majd a BM operátora hagyja jóvá.

ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEK

FIGYELEM MEL KÍSÉRÉSE

Főoldal

Súgó

Feltöltött adattáblamunkák

Kijelentkezés a rendszerből

Aktuális felhasználó: Tátrai Péter Roland

KEOP Projektek

Ön a "BM Adminisztrátor", "BM Operátor" vagy "BM Betekintő" csoport tagja, ezért minden projekt adatát láthatja.
Az adatszolgáltatások kezeléséhez válasszon projektet!

Előzmény KEOP azonosító	KEOP azonosító	KEOP név	Projekt típusa	Derogációval érintett	Utolsó adatszolg. (év.hónap.)	Utolsó aktivitás (év.hónap.)	Szerkesztő csoport
	KEOP-1.3.0/09-11-2012-0007	Öntsünk tiszta vizet a pohárba Derogációval érintett település(ek): PÜSPÖKLADÁNY	Megvalósítási szakasz - ivóvíz	nem	2014.05.	2014.09.	Önkormányzati projektmenedzser
	KEOP-1.3.0/09-11-2012-0017	Szigetvári Kistérség ivóvízminőség-javító programja Derogációval érintett település(ek): BÁNFA, IBÁFA, KATÁDFA, RÓZSAFA, TÓTSZENTGYÖRGY	Megvalósítási szakasz - ivóvíz	nem	2014.03.	2014.09.	BM Műszaki szakértő
	KEOP-1.3.0/09-11-2012-0026	Ivóvízminőség-javítás Törtelen Derogációval érintett település(ek): TÖRTEL	Megvalósítási szakasz - ivóvíz	nem	2014.02.	2014.09.	Önkormányzati projektmenedzser

Az ÖFFK rendszer célja:

- a derogációs kötelezettséggel érintett önkormányzati ivóvízminőség-javító projektek projektmenedzserei és a BM ÖKI műszaki szakértői közötti rendszeres adatszolgáltatást elősegítése,
- a kapcsolódó rendszerekhez a projekt alapadatokat biztosítása.

Az ÖFFK rendszert a következő felületen érhető el: <https://offk-teszt.oki.bm.hu>

ÖNKORMÁNYZATI FEJLESZTÉSEK

FIGYELEM MEL KÍSÉRÉSE

AROP 1.1.20-2012-2012-0001

Egységes fejlesztési kataszteri támogató informatikai modul

Programverzió: 1.30, 2015.03.18.

BEJELENTKEZÉS

Kérem jelentkezzen be email címével és jelszavával!

Email:

Jelszó:

Bejelentkezés

ISMERTETŐ

Az „Önkormányzati Fejlesztések Figyelemmel Kísérése” című ÁROP-1.1.20-2012-2012-0001 azonosítószámú kiemelt projekt célja, hogy a Belügyminisztérium egységes keretrendszerben kövesse nyomon és segítse az önkormányzati szektor által tervezett, illetve végrehajtott EU-s és hazai forrásból megvalósuló, az EU-s tagsággal összefüggésben vállalt kötelezettségek teljesítésére irányuló önkormányzati fejlesztéseket. Ezen belül a legfontosabb azon önkormányzati beruházások vizsgálata, amelyek Magyarország által az EU felé vállalt kötelezettségekkel függnek össze, és amelyek megvalósításának nem teljesítése kötelezettségsegési eljárás indítását vonhatja maga után.

A kialakított pilot informatikai rendszer az Európai Unió tagsággal összefüggésben vállalt ivóvíz és szennyvíz kötelezettségek teljesítésére irányuló fejlesztések adatait gyűjti egy felbővíti felületen.

Az EU tagságból fakadó kötelezettségek megvalósításának folyamatos koordinációja és szükség esetén beavatkozás megtétele az Önkormányzati Koordinációs Iroda feladata. Az érintett felhasználók így a Belügyminisztériumi vezetők, szakértők, adminisztrátorok valamint az egyes települési önkormányzatok, az önkormányzati projektvezetők a kialakított jogosultsági és biztonsági feltételek szerint.

A Belügyminisztérium megkezdte a Lechner terepfejtést.

1111 Budapest, Budaterrai út 58. E-mail: info@okp.hu

A VIR – Az ÖFFK rendszer egy „Vezetői Információs Rendszerrel” (VIR) is kiegészül, amely a döntéshozatal megkönnyítésére, jelentések, kimutatások készítésére szolgál. A VIR rendszer az ÖFFK adataiból szabadon programozható jelentéseket tud generálni a belügyminisztériumi vezetők részére, így ezen felület csak az ő számukra érhető el.

A PKSZ – Az ÁROP projekthez kapcsolódóan kialakításra került a „Projekt Kezelő Szoftver” (PKSZ) alkalmazás. Az itt megtalálható projekt alapadatok az ÖFFK rendszeréből kerülnek betöltésre, így azok itt nem szerkeszthetőek. Ezen a felületen a már említett önkormányzati projektmenedzserek a BM műszaki szakértő felé problémákat, feladatokat tudnak megküldeni, dokumentumokat tudnak feltölteni, egyfajta munkafelületként alkalmazva azt, és ezzel segítve az együttműködést, a rendszeres információcserét. A PKSZ rendszer segítségével a BM ÖKI műszaki szakértői - az abban található naptár alkalmazásával-helyszíni monitoring látogatásokat tervezhetnek, valamint a látogatások monitoring jegyzőkönyveit is le tudják automatikusan generálni a rendszerekben található adatok, információk alapján.

BM PKSZ

Felső menü

Kezdőlap Projektek Keresés **onk x**

Barcsi kistérség társult településeinek ivóvízminőség javítása

Oldalsó menü

Projekt áttekintése

Riasztási naptár

CSÚSZÁSBAN

2014.01.06. Kivitelezés előkészítésének egyeztetése
 2014.01.28. Csúszik az engedélyek kiadása
 2014.01.29. Előrehaladás egyeztetése - babócsa
 2014.01.29. t2222
 2014.02.05. asdfasdf asdf as
 2014.02.14.
 2014.02.14. Beszámoló jelentés készítése

Projekt alapadatok

Projekt kód KEOP-1.3.0/09-11-2012-0012
 Projekt neve Barcsi kistérség társult településeinek ivóvízminőség javítása
 Pályázat BM státusza ?
 A támogatási szerződés szerinti elszámolható projekt nettó összköltség -
 Igényelt támogatás -
 Megítélt támogatás -
 Polgármester/társulás elnök neve ?
 Polgármester/társulás elnökének elérhetősége ?
 Próbaidő kezdete ?
 Próbaidő vége ?
 Projektzárás

A PKSZ rendszer célja:

- Az információ áramlásának javítása, a felek közötti kommunikáció javítása,
- Az érintett önkormányzati projektekből jelentkező esetleges problémák, akadályok mielőbbi feltárása,
- A projektek haladását akadályozó tényezők rögzítésre kerülnek a rendszerben - így a Belügyminisztérium hatékonyabban segítheti a megoldások kidolgozását a projektek előrehaladása érdekében,
- Amennyiben olyan problémával találkozunk a szakértők, amely megoldásában más szervezettől kell támogatást kérni, ez esetben felvesszük az adott szervezettel, minisztériummal a kapcsolatot - ezen eskalációs eljárások rögzítése is segít átláthatóbbá tenni a folyamatokat.

Az PKSZ rendszert a következő felületen lehet elérni: <https://pksz.oki.bm.hu>

A Tudástár – 2015 júliusában a fent bemutatott informatikai rendszereink egy új elemmel bővültek, mely az *Önkormányzati Tudástár és Önkormányzati Konzultációs Fórum* (továbbiakban: *Tudástár*) nevet viseli.

A derogációval érintett települések ivóvízes projektjeinek megvalósítása során tapasztalt nehézségek megoldásához vált szükségessé az *önkormányzati tudástár* tartalomszolgáltató keretrendszerének, valamint egy *önkormányzati konzultációs fórum* kifejlesztésének megvalósítása.

A kifejlesztésre került *Tudástár* a Belügyminisztérium által már megvalósított informatikai rendszereket, - az egységes fejlesztési katasztert támogató ÖFFK informatikai modult, a Belügyminisztérium által üzemeltetett nemzetközi kötelezettségvállalással érintett ivóvízminőség javító projekteket kezelő PKSZ rendszert, és a BM-ÖKI weblapját egészíti ki, szorosan együttműködve azokkal.

Az *Önkormányzati Tudástár* a következő célok elérését biztosítja:

- Derogációval érintett települések ivóvízminőség-javító projektmegvalósításának elősegítése;
- Hatékony kommunikáció a projektmegvalósítók és a projektmegvalósításban résztvevő szervezetek között;
- Szakmai közösségépítés az érintettek között;
- Tartalommegosztást elősegítő szakértői profilrendszer;
- Önkormányzati konzultációs fórum az érintett témában.

Miben segít az *Önkormányzati Tudástár*?

- Egy olyan felület, ahol az önkormányzati ivóvízminőség-javító projektekkel kapcsolatban az adott területek szakértőit közvetlenül elérheti (közbeszerzési kérdések, önerő problémák, engedélyezéssel és a közreműködő szervezetekkel kapcsolatos ügyek, projektzáráshoz kapcsolódó kérdések);
- Ezen felületen az adott témában fórumot indíthat, így a szakértőkön kívül a többi projektben dolgozó kolléga tapasztalatait is megismerheti;
- A tapasztalatok megosztása által gyorsan válaszokat kaphat a projektek megvalósításával kapcsolatos kérdéseire, problémáira;
- Dokumentumokat oszthat meg, és érhet el a felületen, mely dokumentumok szintén a projektek előrehaladását és megvalósítását segítik.

Név	Módosítva	Létrehozva	Dokumentum felt.	Létrehozó	Módosító
KEOP projektek - dokumentáció	2015.06.10. 14:10	2015.06.01. 15:24			
KEOP projektek - dokumentáció	2015.06.10. 14:10	2015.06.10. 12:29			
KEOP projektek - dokumentáció	2015.06.10. 14:10	2015.06.10. 12:31			
KEOP projektek - dokumentáció	2015.06.10. 14:10	2015.06.10. 12:30			

A *Tudástár*at a következő felületen lehet elérni: <https://tudastar.oki.bm.hu>

Bejelentkezés

E-mail cím *

Jelszó *

Készítette: Tátrai Péter és Kivés Zoltán, Belügyminisztérium, Önkormányzati Koordinációs Iroda

Működik a közfoglalkoztatási portál

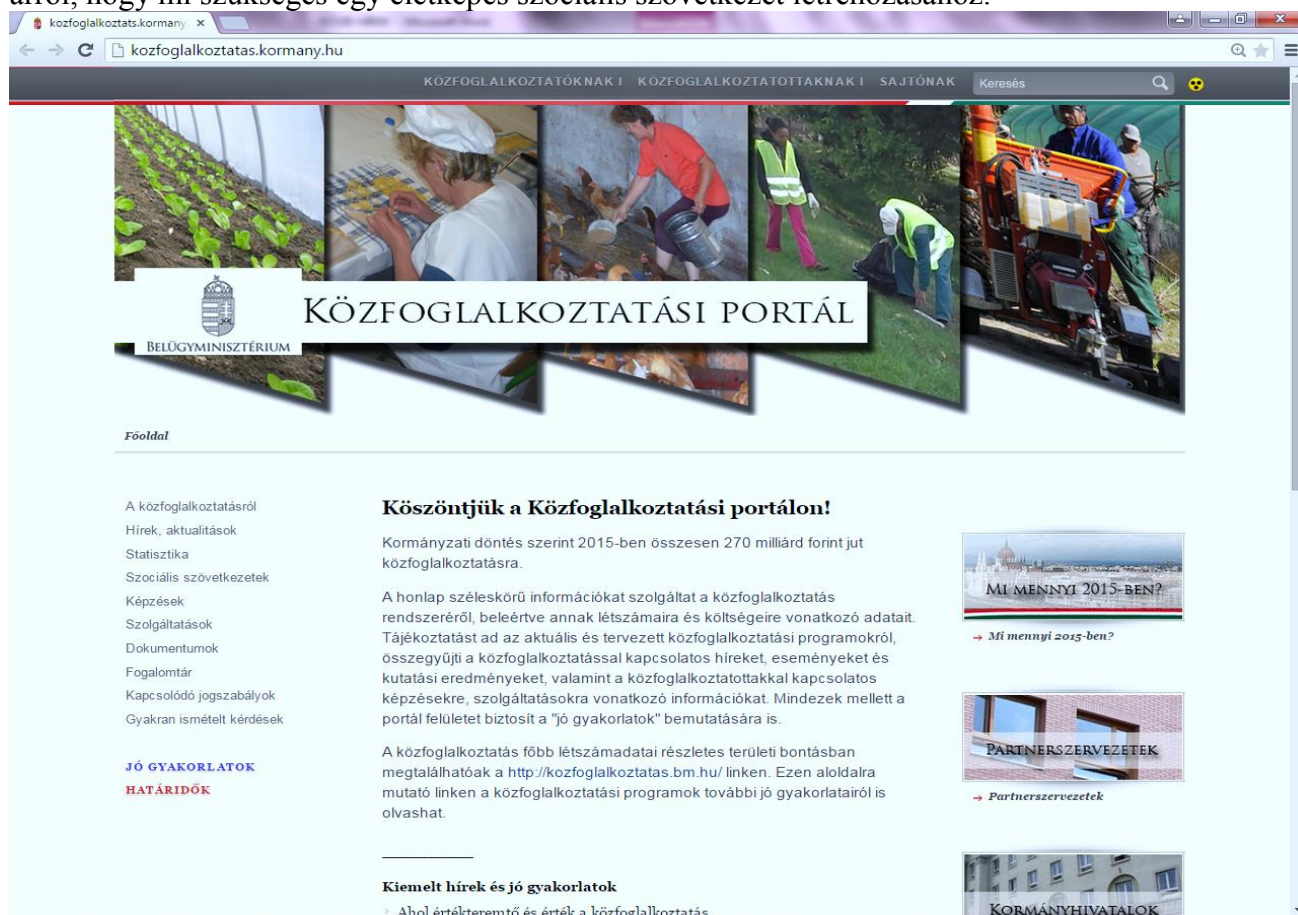
Működik és folyamatosan bővül a Belügyminisztérium közfoglalkoztatási portálja, amely széleskörű tájékoztatást nyújt a közfoglalkoztatóknak és közfoglalkoztatottaknak.

A kozfoglalkoztatas.kormany.hu portál átfogó információt szolgáltat a közfoglalkoztatás rendszeréről, létszámadatairól, az aktuális és tervezett programokról, összegyűjti a közfoglalkoztatással kapcsolatos híreket, eseményeket és kutatási eredményeket, valamint a képzésekre, szolgáltatásokra vonatkozó információkat.

Emellett ötleteket adhat azzal, hogy bemutatja a közfoglalkoztatás jó gyakorlatait, kiadványokkal segíti a megvalósítást és információkkal szolgál a határidőkről és pályázatokról.

A honlap megjeleníti a tárca közfoglalkoztatási helyettes államtitkárságának a témára vonatkozó adatait, és 2013-ig visszamenőleg folyamatosan frissül a közfoglalkoztatás főbb statisztikai adatainak havi időszaka is.

Az oldalon egyebek mellett tájékoztatók és programleírások olvashatók 2014-2015 telének közfoglalkoztatási programjairól és munkaköreiről, a közfoglalkoztatás idei megvalósításáról, a kulturális programokról, a hajléktalan-mintaprogramról, a parlagfü-mentesítésről, valamint arról, hogy mi szükséges egy életképes szociális szövetkezet létrehozásához.

Forrás: <http://www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium>

A helyi önkormányzatok pályázati lehetőségei

Decemberben kezdhetik a szociális tüzelőanyag-pályázaton nyertes önkormányzatok a kiszállításokat

A szociális tüzelőanyag-pályázaton nyertes önkormányzatok már decemberben megkezdhetik a tüzelőanyagok kiszállítását - mondta Pogácsás Tibor, a Belügyminisztérium önkormányzati államtitkára szeptember 1-jén, az M1 aktuális csatorna reggeli műsorában.

A program idei pályázata hétfőn nyílt meg. A támogatásra azok az önkormányzatok pályázhatnak, ahol a településen élők száma a január elsejei adatok szerint nem haladta meg az ötezret. A pályázaton összesen hárommilliárd forintot oszt szét a Belügyminisztérium.

Pogácsás Tibor elmondta: a pályázatokat szeptember végéig lehet benyújtani, október végéig elbírálják azokat, a tüzelőanyagot pedig az önkormányzatoknak kell megvásárolniuk és a rászorulóknak legkésőbb február 15-ig kell eljuttatniuk. A támogatással jövő év április 15-ig kell az önkormányzatoknak elszámolniuk.

Az államtitkár hozzátette: a települések pénzre pályázhatnak, de saját rendeletben kell szabályozniuk, hogy az abból vásárolt tüzelőanyagot milyen módon osztják szét.

Megjegyezte, amikor az önkormányzat megnyeri a pályázatot, a pénzt is megkapja, így folyamatosan vásárolhat tüzelőanyagot, így akár már decemberben is ki tudja azt szállítani.

Pogácsás Tibor beszámolt arról is, hogy a támogatás alapvetően tűzifa beszerzésére igényelhető, de azokon a településeken, ahol a közelben lehetőség van kis szállítási költséggel barnaköszént vásárolni, ott lehet szénét is venni a pénzből. A leghátrányosabb helyzetű településeken nem kell önrészt vállalnia az önkormányzatnak - tette hozzá.

A pályázati kiírás a Kormányportál dokumentumtárban olvasható, vagy az [alábbi linken](#) is elérhető.

Forrás: www.kormany.hu/hu (2015. szeptember 1.)

SZERKESZTŐI ROVAT

Tájékoztató az Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szakról

Tisztelt Hölgyem!
Tisztelt Uram!

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

Ezúton szeretnénk tájékoztatást adni arról, hogy a Nemzeti Közzszolgálati Egyetem Vezető- és Továbbképzési Intézete 2 féléves, levelező rendszerű **Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szakot** fejlesztett, melynek kialakítása a Belügyminisztériummal, mint az önkormányzati szakterület kormányzati felelőisével, az egyetem fenntartójával szoros együttműködésben került sor. A szak oktatói az NKE oktatói és a Belügyminisztérium vezető tisztviselői. A szakirányú továbbképzési szakon előreláthatóan 2015. szeptemberében kezdheti meg tanulmányait a második évfolyam.

A szakirányú továbbképzési szak elvégzését mindazoknak a felsőfokú végzettséggel rendelkező szakembereknek ajánljuk, akik az önkormányzatok közigazgatási feladatait magas szakmai színvonalon szeretnék ellátni.

Az önkormányzati szaktanácsadók alkalmassá válnak az önkormányzati feladatokkal kapcsolatos fontosabb döntések meghozatalának előkészítésére, képesek lesznek a helyi közzszolgáltatások megszervezésének optimális formáit kialakítani, az önkormányzati gazdálkodás innovatív kérdéseiben tanácsokat adni, a helyi közpolitika kérdéseiben állást foglalni, szervezetfejlesztési, településtervezési, pályázat és egyéb jelentős területeken iránymutatást adni. A képzés által nyújtott tananyag elsajátítása után a résztvevők önkormányzati fejlesztéspolitikával kapcsolatos minőségirányító szerepkörben is képesek lesznek szerepet vállalni.

Ezúton szeretnénk kérni, hogy az Ön által képviselt szervezetnél tevékenykedő vezetők/munkatársak figyelmét a bemutatott továbbképzési lehetőségekre felhívni szíveskedjen.

Az Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak tanórái – várhatóan – kéthetente 2 napos blokkban (csütörtök-péntek) kerülnek megtartásra.

A szak indításával kapcsolatos további, részletes információ és jelentkezési lap a Vezető- és Továbbképzési Intézet honlapján is elérhető a <http://vtki.uni-nke.hu/> linken.

Az Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szakra történő jelentkezés határidejéről kérjük, tájékozódjon a Vezető- és Továbbképzési Intézet honlapján.

A képzés önköltségének mértéke: 149. 000. Ft/ félév.

További információ érdekében kérjük, forduljon Pázmán Vivien Kolléganőnkhez, az alábbi elérhetőségeken. Telefon: 061/432-9000/20108; e-mail cím: pazman.vivien@uni-nke.hu

További a Vezető- és Továbbképző Intézet 2015/2016-os tanév szeptemberében meghirdetett szakirányú továbbképzései

1. Államháztartási gazdálkodás és ellenőrzés szakirányú továbbképzési szak

A szak célja, olyan közszolgálati „szakma-kompatibilis” elméleti és gyakorlati szakemberek képzése, akik az államháztartási/közpénzügyi gazdálkodás és ellenőrzés tevékenység gyakorlatát magabiztosan alkalmazzák, megfelelő elméleti módszertani ismeretekkel rendelkeznek a gazdálkodás, és az ellenőrzés viteléhez.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/projektbol-fejlesztett-szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok>)

2. Elektronikus információbiztonsági vezető szakirányú továbbképzési szak

Az Elektronikus információbiztonsági vezető szakirányú továbbképzési szak fő célja az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott elektronikus információs rendszer biztonságért felelős személyek feladatellátásához szükséges szakmai kompetenciák átadása és a biztonságtudatos szemléletmód kialakítása.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/elektronikus-informaciobiztonsagi-vezeto-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

3. Esélyegyenlőségi és kisebbségvédelmi igazgatás szakirányú továbbképzési szak

A szak célja, hogy a képzés résztvevői ismereteket szerezzenek a hátrányos megkülönböztetés tilalma és az esélyegyenlőségi politika, valamint a kisebbségi szabályozás alapelveiről, a jogintézmények fejlődéséről és a bírói gyakorlatról, valamint azokról a társadalmi problémákról, amelyeknek a megoldására ezek a jogintézmények létrejöttek.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/eselyegyenloseg-es-kisebbssegvedelmi-igazgatas-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

4. Integritás tanácsadó szakirányú továbbképzési szak

Az Integritás tanácsadó szakirányú továbbképzési szak célja olyan közigazgatási szakértők képzése, akik alkalmasak és képesek arra, hogy egy közigazgatási szervezetben támogassák az integrált irányítási rendszer erősödését, a szervezet tudatos és kontrollált fejlődését támogató személyügyi folyamatok kialakítását, a hivatásetikán alapuló munkakultúra elterjedését és azáltal a korrupció és a visszaélések kockázatának csökkentését az azok megelőzését.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/integritas-szaktanacsado-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

5. Közzszolgálati humán szervező szakirányú továbbképzési szak

A képzés fő célja a közzszolgálati humánpolitikai szakmai kultúra szélesítése és hatékonyságának emelése, amivel hozzá kíván járulni ahhoz, hogy a jövőben ezen a területen tevékenykedő szakemberek magas színvonalú, szakmailag korrekt, de ugyanakkor egyben humánus és megértő módon legyenek képesek ellátni az emberi erőforrás-gazdálkodással kapcsolatos feladatokat.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/human-szervezo-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

6. Közzszolgálati protokoll szakirányú továbbképzési szak

A Közzszolgálati protokoll szakirányú továbbképzési szak célja, olyan specializált szakemberek képzése, akik a közzszolgálat-specifikus protokoll ismeretekkel és készségekkel felvértezve felkészültek a közzszolgálat szervezeteiben a hazai és nemzetközi protokoll elvárások érvényesítésére, a nemzetközi viselkedés és tárgyaláskultúra elemeinek alkalmazására.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/kozzszolgalmati-protokoll>)

7. Média- és közzszolgálati kommunikáció szakirányú továbbképzési szak

A továbbképzési szak célja a közjó irányába elkötelezett, hivatástudattal rendelkező, kommunikációs és médiakapcsolati feladatkörben dolgozó szakemberek gyakorlatorientált képzése és felkészítése, továbbá a közzszolgálati kommunikáció sikeres műveléséhez szükséges személyes kompetenciák fejlesztése.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/media-es-kozzszolgalmati-kommunikacio>)

8. Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzési szak

Az Önkormányzati szaktanácsadó szakirányú továbbképzés szakon a résztvevő, felsőfokú végzettséggel rendelkező szakemberek a képzés teljesítését követően képessé válnak az önkormányzati feladatokkal kapcsolatos döntések meghozatalának előkészítésére. Képesek lesznek a helyi közzszolgáltatások megszervezésének optimális formáit kialakítani, az önkormányzati gazdálkodás innovatív kérdéseiben szervezetfejlesztési, településtervezési, pályázat és egyéb területeken tanácsokat adni, a helyi közpolitika kérdéseiben állást foglalni.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/onkormanyzati-szaktanacsado-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

9. Szociális igazgatás szakirányú továbbképzési szak

A Szociális igazgatás szakirányú továbbképzési szak célja, hogy a hallgatók széleskörű ismereteket szerezzenek a helyi társadalom szociális és gyermekvédelmi feladatainak ellátáshoz, a helyi igazgatás szociálpolitikai döntéseinek előkészítéshez és végrehajtásához, továbbá ismereteket ahhoz, hogy hatékonyan tudjanak közreműködni a szociálpolitikai intézmények működésében.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/szocialis-igazgatas-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

10. Választási igazgatás szakirányú továbbképzési szak

A képzés résztvevői alkalmassá válnak arra, hogy a választási igazgatásban vezető feladatokat betöltsenek, választási szakfeladatokat szakszerűen végezzenek, vagy a kampány résztvevőiként megértsék és átlássák a választási folyamatokat és abban a jelöltek és jelölő szervezetek oldaláról hatékonyan részt vegyenek.

(<http://vtki.uni-nke.hu/szakiranyu-tovabbkepzes/szakiranyu-tovabbkepzesi-szakok/valasztasi-igazgatas-szakiranyu-tovabbkepzesi-szak>)

Dr. Méhes Tamás

mb. igazgató

Vezető- és Továbbképzési Intézet

Dr. Almásy Gyula

egyetemi adjunktus

szakfelelős

Workshop a helyi szintű részvételi demokrácia támogatásáért

Nemzetközi műhely önkormányzatoknak Strasbourg-ban – Negyedik alkalommal rendezik meg Strasbourg-ban a World Forum for Democracy című világkonferenciát 2015. november 18. és 20. között. A rendezvény keretében az Európa Tanács tagállamainak önkormányzatai részt vehetnek egy workshopen, amelynek célja, hogy létrejöjjön egy hálózat a helyi szintű részvételi demokrácia támogatásáért.

Az Európa Tanács – mint a rendezvény házigazdája és egyik főszervezője – szakértőket és különböző forrásokat biztosít, valamint lehetővé teszi a tapasztalatcserét aktivisták, politikusok és gyakorló szakemberek számára annak érdekében, hogy minél hatékonyabban bevonhassák országaik polgárait a döntéshozatali folyamatokba.

A világkonferenciára a Tempus Közalapítvány weboldalán található, vagy az alábbi linken elérhető <http://www.tka.hu/hir/3485/workshop-a-helyi-szintu-reszveteli-demokracia-tamogatasaert>

jelentkezési lap kitöltésével regisztrálhatnak az érdeklődő önkormányzatok, amelyet **2015. szeptember 15-ig** kell elküldeniük a forum_democracy@coe.int e-mail címre.

A rendezvény **angol nyelvű**.

Időpont: 2015. november 18-20.

Helyszín: Európa Tanács, Strasbourg, Franciaország

További információ: <http://www.tka.hu/hir/3485/workshop-a-helyi-szintu-reszveteli-demokracia-tamogatasaert>; <http://www.coe.int/en/web/world-forum-democracy/home>

Forrás: Tempus Közalapítvány

**Az Önkormányzati
Hírlevél kiadásáért
felel:**

• **Dr. Bekényi József**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Módszertani Főosztály

Szerkesztésért felel:

• **Dr. Barabás Zoltán**, Belügyminisztérium,
Önkormányzati Módszertani Főosztály

Szerkeszti:

• **az Önkormányzati Hírlevél
szerkesztőbizottsága**

Szerkesztőbizottság címe:

Belügyminisztérium, Önkormányzati Módszertani Főosztály
1903. Budapest, Pf. 314.

E-mailcím:

onkormanyzati_hirlevel@bm.gov.hu

Telefon:

+36 1 441 1127